

Drótszőrű Magyarvizsla Tenyésztők Egyesülete
2615 Csóvár, Mikszáth út 1.
info@drotszorumagyarvizsla.hu

A DRÓTSZŐRŰ MAGYAR VIZSLA TENYÉSZTÉSI PROGRAMJA

a Drótszőrű magyar vizsla 2016. évi tenyésztési programjának módosítása

a 62/2016. (IX. 16.) FM rendelet

„A magyar ebajták körének megállapításáról és genetikai fenntartásuk rendjéről”
szerint

Csóvár

2024

Tartalomjegyzék

1. A fajta története és standard	3
A fajta története és elterjedése	3
A fajta ismertetése, részletes fajtaleírása	4
A fajta jelenlegi helyzete	7
2. A tenyésztés célja, módszere és a tenyészállatok kijelölése	10
A tenyésztés célja	10
A tenyésztés módszere	10
A tenyésztés	11
A tenyésztés alapvető feltételei	12
A fajtaazonosság vizsgálat érdekében végzett DNS alapú származásellenőrzés rendje	12
A nukleusz állomány kijelölésének elvei	13
Az in-vitro megőrzés feltételei, a génbankban megőrzendő szaporítóanyag és genetikai minta meghatározása, begyűjtésének, előkészítésének és letárolásának szabályai	13
3. A törzskönyvezési szabályzat	14
A törzskönyvezés célja	14
Törzskönyv	14
A tenyésztési adatok nyilvántartásának rendszere	14
A származási adatok nyilvántartása	14
A fedeztetési igazolás	14
Az alombejelentő	15
A törzskönyvi lap	16
Honosítás	16
Származási lap	16
Az egyedi megjelölés	17
A kutyák elnevezése	17
Saját teljesítményvizsgálati adatok nyilvántartása	17
Általános rendelkezések	18
A bírálati összesítő	18
A kiállítási eredmények nyilvántartása	18
A tenyészminősítő osztályba sorolás	18
Kiesések nyilvántartása	18
Záró rendelkezések	18
A törzskönyvi részekbe sorolás rendje	19

4. Tenyésztési szabályzat.....	20
A tenyésztésbe vételhez szükséges feltételek:.....	20
A tenyészengedély kiadásának feltételei	20
A tenyészszukákra vonatkozó szabályok:	21
Tenyészkanokra vonatkozó szabályok:.....	21
A fedeztetés feltételei	21
A fedeztetés módja	22
Az alom tartása:	22
A kölykök eladása	23
A tenyészvonalak, illetve családok leírása.....	23
A párosítási terv készítésének elvei és a szelekció rendje	24
Az apaállat használatának szabályai	26
A fajta génkészletei felderítésének eljárása és hasznosítása.....	26
A forgalmazás, az export és az import szabályai.....	27
A honosítás menete	27
Export származási igazolás kiállítása esetén, az alábbiak szerint kell eljárni.....	28
Tartási feltételek.....	28
Tenyészet megszüntetése	30
Származás és teljesítmény adatok nyilvántartása, igazolása	30
Az ebek jelölésének szabályai.....	31
Alom- és kennel ellenőrzés	31
Származás ellenőrzés módja és dokumentálásának rendje.....	31
Az ellenőrzés és igazolás rendje.....	32
Adatszolgáltatás	33
5. MELLÉKLETEK.....	34

1. A fajta története és standard

A fajta története és elterjedése

Nemzeti vadászkutya fajtáink közül a legfiatalabb, ennek köszönhetően származását tekintve az információink szinte hiánytalanok.

1930-ban a magyar vadászok körében merült fel a gondolat, hogy egy olyan fajtát hozzanak létre, amely ugyanolyan tulajdonságokkal rendelkezik, mint a magyar vizsla, de az időjárás viszontagságait és a hideg időt jobban elviseli.

A munkát Vasas József hejőcsabai tenyésztő, a „Csabai” kennel tulajdonosa kezdte. Röviddel ezután Gresznarik László (Selle kennel) is bekapcsolódott, akinek nagy tapasztalata volt a drótszőrű német vizsla tenyésztésében, és a kívánt szőrtípust ezzel a fajtával való keresztezéssel kívánták elérni. A kísérletet két rövidszőrű magyar vizsla szukával, Zsuzsival és Csibivel kezdték meg. Zsuzsi Kittenberger Kálmán rövidszőrű magyar vizslájának, Szikrának volt a leszármazottja, akiről tudták, hogy hosszúszőrű utódokat örökített.

Mind a kettejük kiváló törzskönyvvel, nagyon jó munkaeredményekkel rendelkezett, és őket egy egyszínű barna drótszőrű német vizsla kannal (Astor von Pottatal) fedeztették be. A kölyköket szelektálva és egymás között párosítva született meg Dia de Selle, az első bemutatott „sárga drótszőrű vizsla”.

1943-ban fogalmazódott meg Vasas József beadványában a drótszőrű magyar vizsla kitenyésztését szorgalmazó kérelem.

A következetes és szigorú szelekció után megmaradt utódok a magyar vizsla minden előnyös tulajdonságával rendelkeztek. Megőrizve a sárga színt, szőrzetük átalakult hosszabb, erősebb szálúvá.

A harmadik generáció hozta a várt eredményt, a szőrzet a „kitalálók” kívánságának megfelelt.

A kezdeti nehézségek után egyre több és több drótos sárga vizslát regisztráltak. 1944-ben már hatvan egyedet jegyeztek. A legtöbb Észak- Magyarországi régióban, Csallóközben és a Felvidéken élt. A kialakulóban lévő fajta felkeltette a külföld érdeklődését, az első export Ausztriába, Báró Bornemisszához (Haraska kennel) és a Povazia tenyészethez került.

A II. Világháború az összes kutyatenyésztésben nagy veszteségeket okozott.

A Vasas József irányította Csabai kennel 1947-ben állami ellenőrzés alá került, de a tenyésztői munka nem állt meg és tovább tökéletesítették a fajtát.

Megemlítendő a többi kennel, mint például Botond kennel, tulajdonosa Kökény Gábor, Oroska kennel, tulajdonosa Mészáros Sándor, emellett a külföldi tenyésztők, mint a Povazia, Selle és a Haraska kennel.

1966-ban az FCI önálló magyar kutyafajtának ismerte el a drótszőrű magyar vizslát és 239. sorszám alatt bejegyezte.

1988. évben megalakult a Drótszőrű Magyar Vizsla Szakosztály, majd 2011. évben a Magyarországi Drótszőrű Magyarvizsla Tenyésztők Egyesülete (a továbbiakban: Egyesület).

A fajta ismertetése, részletes fajtaleírása

FCI 239. sz.

Fordította: Weit Péter, Uwe Fischer és Dr. J.-M. Paschoud

Származása: Magyarország

Az érvényes eredeti standard közzétételének ideje: 1966.

Felhasználása:

A drótszőrű magyar vizsla sokoldalú vadászkutya. Mezőn, erdőben és vízben egyaránt használhatónak kell lennie, az alábbi jellemző tulajdonságokkal rendelkezik. Kiváló szaglás, határozott vadmegállás, kitűnő apportkésztség, az úszónyom célratörő, a víz szeretetével párosuló követése. A nehéz terepet és a szélsőséges időjárási viszonyokat egyaránt jól tűri. Munkabíró vadász munkakutya minőségében a lövéstől és a vadtól való félelem, a vadmegállás, illetve az elhozási készség hiánya éppúgy nem kívánatos, mint a vízszerelet hiánya. Problémamentes természete és alkalmazkodóképessége miatt lakásban is könnyen tartható.

FCI besorolása: VII. csoport – vizslák 1. szekció – kontinentális vizslák; munkavizsgára kötelezett (vizi-mezei vizsga)

Rövid történeti áttekintés:

A drótszőrű magyar vizsla a XX. század harmincas éveiben a drótszőrű német vizslával való keresztezés révén alakult ki. Fajtajegyei azonosak a rövid szőrű magyar vizsláéval.

Általános megjelenése:

Élénk, zsemlesárga színű, száraz és szikár, a rövid szőrű magyar vizslánál robosztusabb testfelépítésű. Megjelenése egy mindenes vizsla kitartását, munkabírását és igénytelenségét tükrözi.

Fontos méretarányok:

- A testhossz kissé meghaladja a marmagasságot. 105%
- A mellkas mélység valamivel kisebb, mint a marmagasság fele. 44%
- Az arcórri rész valamivel rövidebb, mint a fejhossz fele. 46%

Viselkedés / jellem:

Húséges, könnyen tanítható, tanulékony, önérzetes, a durva bánásmódot nem tűró fajta. Vezetőjével kapcsolatot tart, szenvedélyesen kereső, kitartó, jó orrú, szilárdan álló.

Fej:

Agykoponya:

Koponya: Mérsékelt szélis, enyhén domború. A fejtetőt enyhe homlokárok választja ketté középen, a mérsékelt fejlett nyakszirtcsonttól a stop felé. A szemboltívek közepesen fejlettek.

Stop: mérsékelt.

Arckoponya:

Orrtükör: Szélis és jól fejlett orrtükör minél tágabb orrlyukakkal. Az orrtükör sötétebb árnyalatban harmonizál a szőrzet színével.

Fang: Tompa, nem elhegyesedő, erős állkapcsokkal, nagyon izmos. Az orrhát egyenes.

Állkapocs / fogak: Erős állkapcsok tökéletes, szabályos és teljes ollós harapással, a felső metsző-fogsor hézag nélkül zár az alsó fölé, és a fogak csaknem egyenesen állnak az állkapocsban, a fogképlet szerinti 42 egészséges foggal.

Pofa: Erős, jól izmolt.

Szemek: Kissé oválisak, közepes nagyságúak. A szemhéjak jól a szemgolyóra simulnak. Tekintete élénk, értelmes. A szemszín a szőrzet színével harmonizál, a sötétbarna szemek részesülnek előnyben.

Fülek: Kissé hátul és középmagasan tűzöttek. A fül lebenye finom, a pofához simul, lefelé lekerekített V-alakban végződnek. A füle valamivel rövidebb, mint a rövid szőrű magyar vizsláé.

Nyak: Középhosszú, az összképpel harmonizáló. A tarkó nagyon izmos és enyhén ívelt. A toroktájék száraz.

Törzs:

Mar: Kifejezett és izmos.

Hát: Szilárd, jól izmolt, feszes és egyenes. Az izomzatnak fednie kell a tövis-nyúlványokat.

Ágyék: Rövid, széles, feszes, izmos, egyenes. A hát és az ágyék közti átmenet feszes és tömör.

Far: Széles és megfelelően hosszú, nem röviden csapott, a farok felé enyhén lejt, jól izmolt.

Mellkas: Széles és mély, jól kifejezett, izmos és közepesen telt szügy, lehetőleg messzire hátranyúló szegycsonttal. A szegycsontnak és a könyökízületnek azonos magasságban kell lennie. A bordák mérsékelten íveltek. A hátsó bordák jól lenyúlóak. Alsó vonal: Elegáns ívben enyhén felhúzottan halad hátrafelé, feszes.

Farok: Középmagasan tűzött, tövénél vastag, azután elvékonyodó. Azokban az országokban, ahol a törvény kurtítási tilalmat nem ír elő, a vadászatra való felhasználás érdekében 1/4 rész levágható. Ha a farok nem kurtítható, akkor csánkig ér. Kissé kard alakban hordja. Mozgás közben a vízszinteshez közel megemeli. A farok szőrrel jól és vastagon fedett.

Végtagok:

Elülső rész: Elölről nézve az elülső végtagok párhuzamosak, oldalról nézve függőlegesek és jól a test alá helyezettek. Jó csontozat és erős izomzat.

Lapocka, váll: A lapocka hosszú, dőlt és hátrafele laposan simul. Mozgás közben rugalmas. Erős, száraz izomzat. A lapocka és a felkar között jó szögellés.

Felkar: Lehetőleg hosszú és jól izmolt.

Könyök: Testhez simuló, de nem odapréselt, sem kifelé, sem befelé nem fordul. A felkar és az alkar között jó szögellés.

Alkar: Hosszú, egyenes, megfelelően izmolt. Erős, nem durva csontok.

Elülső lábtő: Száraz, feszes.

Elülső lábközép: Rövid, csak nagyon enyhén dőlt.

Elülső mancsok: Kissé oválisak, szorosan egymáshoz fekvő, megfelelően boltozatos, erős lábujjakkal. Erős, barna színű karmok. Kemény, ellenálló, palaszürke talppárnák. Állás és mozgás közben a mancsok párhuzamosak.

Hátulsó rész: Hátról nézve a hátulsó végtagok egyenesek és párhuzamosak jó szögellésekkel. Erős csontok.

Comb: Hosszú és izmos. A medence és a comb között jó szögellés.

Térd: A comb és a lábszár között jó szögellés.

Lábszár: Hosszú, izmos és inas. Hossza közel azonos a comb hosszával. Jó szögellés a lábszár és a hátulsó lábközép között.

Csánk: Erős, száraz és inas, aránylag alacsonyan helyeződő.

Hátulsó lábközép: Függőleges, rövid és száraz.

Hátulsó mancsok: Mint az elülsők.

Mozgás: Jellegzetes jármódja a lendületes, könnyed, elegáns, térölelő ügetés nagy tolóerővel és megfelelő előrelépéssel. Mezei kereséskor a kitartó vágta. A hát szilárd, a felső vonal nem tér el a vízszintestől. Jól felegyenesedett tartás. A poroszkálás nem kívánatos.

Bőr: Feszes, redőket nem képez, jól pigmentált.

Szőrzet:

Szőr: Drótszőrű, testhez simuló, erősszálú, sűrű és fénytelen. A fedőszőr 2-3 cm hosszú; sűrű, víztaszító aljszőrrel. A hosszú szőrzet nem rejt el a test formáit. Erőssége és sűrűsége révén a szőrnek a lehető legjobb védelmet kell nyújtania az időjárás hatásai és a sérülések ellen. A végtagok alsó részein, a mellkas és a has alsó részén puhább, rövidebb és kissé vékonyabb, a fejen és a fülön rövidebb és egyúttal sötétebb, sűrű, de nem puha szőrzet. A kiálló szemöldökök hangsúlyozzák a stopot. Ez és az erős, de nem túl hosszú (2-3 cm), lehetőleg kemény szakáll a fang mindkét oldalán kiemelik a határozott arckifejezést. A nyakél két oldalán V alakú kefék találhatóak.

Szín: A zsemlesárga különböző árnyalatai. A fül egy árnyalattal sötétebb lehet, egyébként homogén. Vörös, barnás és világos árnyalatok nem kívánatosak. Kisebb fehér folt - max. 5 cm átmérőjű - vagy tűzés a mellen, toroktájékon és az ujjakon nem tekinthető hibának. Az ajkak és a szemhéjak színe megegyezik az orrtükrök színével.

Méret:

Marmagasság: kanok 58 - 64 cm, szukák 54 - 60 cm.

A marmagasság növelése nem cél, kívánatos a közép méretre való törekvés. Azonban a statikus és dinamikus egyensúly és szimmetria sokkal fontosabb, mint a centiméterekben kifejezett méretek.

Hibák:

Az előbb említett pontoktól való minden eltérés hibának minősül, a hiba értékelésének pontos arányban kell állnia az eltérés fokával.

- a hát fölé kunkorodó farok
- kissé puha szőr
- kevés aljszőr
- csekély vagy túl rövid szakáll, pofaszőr.

Súlyos hibák:

- Nehézkes, limfatikus felépítés
- Kifejezett stop
- Hegyes fang, hajlott orrhát (konkláv)
- Harapófogó harapás, valamint részleges harapófogó
- Túl magasan és elől tűzött, nem fejhez simuló fülek
- Látható pontyhát, enyhe hajlott hát

- Jelentős mértékben hiányzó mellkasmélység, túl lapos vagy hordó alakú mellkas
- Erősen kifelé vagy befelé forduló könyök
- Laza, lógó mellső lábtő
- Teljesen függőleges elülső lábközép
- Lapos mancsok, szétterpesztett ujjak
- Túlnőtt far
- Erős tehén vagy erős dongás állású lábak állásban és mozgás közben egyaránt nehézkes járás

Kizáró hibák:

- A nemi jellegtől való durva eltérés
- Nem típusos fej
- Foltos orrtükör
- Lógó vagy nyáladzó ajkak
- Előre vagy hátraharapás, valamint ezek összes átmeneti formája
- Egy vagy több fog hiánya (kivétel: 2 PM1; az M3 fogakat nem kell figyelembe venni); A nem látható fogak hiányzó fogak számítanak
- Fogsoron kívüli plusz fogak.
- Farkastorok, nyúlszáj
- Világossárga szemek, nagyon laza szemhéjak, ektropium, entropium, distichiasis (kettős szempillasor)
- Kifejezett nyaklebernyeg
- Fattyúkörom,
- Súlyosan hibás mozgás
- Vékony szőr, hiányzó aljszőr, hosszú, puha, selymes, gubancos, göndör vagy gyapjúszerű szőr, hiányzó kefe a végtagokon
- Nem típusos szőrzet
- Sötétbarna vagy viaszsárga szín, tarkaság, nem egységes szín
- 5 cm-nél nagyobb mellfolt
- Fehér mancsok
- Pigmenthiány
- Mindenfajta ideggyengeség
- 2 cm-nél nagyobb eltérés fölfelé vagy lefelé
- Utólagos megjegyzés:

A kanoknak két, teljes egészében a herezacskóban elhelyezkedő, szemmel láthatóan normálisan fejlett herével kell rendelkezniük.

A fajta jelenlegi helyzete

Miután az FCI a fajtát önálló magyar kutyafajtának elismerte, egyre nőtt a népszerűsége. A hatvanas évek második felében a tenyészetek száma ugrásszerűen gyarapodott. Botond, Hubertusz, Bükkaljai stb. Egy alom Botond vizslából hat kennel alakult Fejér megyében. (Sábó, Világjáró, Dégi, Sármelléki, Abasárkeresztúri, Dég-öreghegyi). Ezzel egy időben a Borostyánkő, Bodóhegyi, Palotásmenti. Az 1980-as évekre a kennelek száma 75-re szaporodott. Abafia, Kecel-hátsági, Tordaszigeti, Erdőhádi tenyészetek évente 3-4 almot is bejelentettek. Szép eredménynek mondható, hogy 1989. évben 40 almot jelentettek be a tenyésztők, 245 kölyök kapott törzskönyvet.

Mivel megnőtt a tenyésztők száma és ezzel a populáció, úgy tűnt, könnyű lesz a fajta homogenitását megszilárdítani a legjobban megfelelő egyedek tenyésztésével. Sok tenyésztő azonban rájött, hogy a drótszőrűek tenyésztése nem is olyan könnyű, mint más, már kialakult fajtáké. A szőr színe, minősége, valamint a magyar vizslára való visszaütések gyakorisága sok egyedet tenyésztési szempontból értéktelenné tett. Megnőtt a kínálat. Ezen kívül a fajta vadászati adottságait is bizonyítani kellett vizsgákon, versenyeken. Azok, akik vadásztak vizsláikkal és akik a „drótszőrűek” értékének vadászadottságait tartották, versenyeken is részt vettek nagyon biztató eredménnyel.

1976. évben Országos Seregszemlét rendeztek a fajta tenyésztésének, használhatóságának felmérésére, összefogására. A „Seregszemlét” nagy külföldi érdeklődés kísérte, 1977-1978-ban osztrák és csehszlovák klubok is bekapcsolódtak a versenysorozatba. 1981-ben az egyéni és csapatversenyt is hazai vizslák nyerték, csakúgy, mint 1983 és 1984-ben. Ekkor már voltak a fajtának olyan kiváló egyedei, melyek határainkon túl is, úgy küllemben, mint munkában reprezentáltak.

1981-ben Siklóson rendezett CACIT „Speciál magyar” vizslaversenyen 28 vizsla közül 11 volt drótszőrű, az első tíz helyezett közül a 2., 3., 4., 8., 9. helyezett drótszőrű magyar vizsla volt. 1984. évben a versenyt drótszőrű magyar vizsla nyerte, valamint ugyan ebben az évben, Csehszlovákiában rendezett magyar vizsla versenyt is drótos nyerte.

1988. évben megalakult a Drótszőrű Magyar Vizsla Szakosztály. Az 1991. évben megrendezett CACIT vizslaversenyen azonban egy megcsappant versenyzőgárda vágott neki a feladatoknak. Hasonló kép mutatkozott a kiállítások vonatkozásában is, a 70-es években egy-egy kiállításon 20-22 volt a kiállított „drótszőrűek” száma, a 80-as években ez a szám 10 alá csökkent.

Az 1999-es évek végén, a 2000-es évek elején a fajta életében fellendülés következett. A kiállításokon, munkaversenyeken egyre több drótszőrű magyar vizsla szerepelt. Új tenyészetek alakultak: Mezőföldi-Kajtató, Kunsapataki, Borzasi, Nyárhalmi, Szilasdombi, Borotai, Kocsi-bátor, Gyarmat-erdei, Fürdőházi, Rakoncás, Zöldmáli, Csővárberki stb.

1997-ben Gibármenti Cimbi drótszőrű magyar vizsla kan nyerte a Hortobágy Kupát, mely nemzetközi vizi-mezei verseny. Hat évvel később Cimbi lánya, Csővárberki Dévaj szerezte meg az első helyet ezen a rangos versenyen, melyet a következő évben megismételt. 2003.-ban Dortmundban rendezett Világkiállításon két testvér, Csővárberki Dömper és Dinnye Világgyőztes címet szereztek, Dömper lett a fajtagyőztes. 2005. évben Dévaj lánya, Zöldmáli Alma megnyerte a Vizslafőversenyt. A kiállítások BIS körében feltűntek a „drótosok”.

2006. évben a fajta 40 éves évfordulója lakalmából megrendezésre kerülő kiállításon 52 kutyát neveztek, az 50 éves jubileumi kiállításra 2016. évben 70 drótszőrű magyar vizsla nevezése érkezett.

Azóta is az évente megrendezésre kerülő klubkiállítás nagyon népszerű a drótszőrű magyar vizslát tartók és tenyésztők körében, 50 körüli nevezés érkezik minden évben erre a kiállításra.

Számos szép eredményt értek el Európa- és Világkiállításokon a magyar tenyésztésű és magyar tulajdonban lévő drótszőrű magyar vizslák.

Az elmúlt években egyre több drótszőrű magyar vizsla szerepel rangos munkaversenyeken nagyon szép eredménnyel. A drótszőrű magyar vizsla állandó szereplője az évente

megrendezésre kerülő Magyar Vizsla Klubok FieldTrial Európa Kupájának, melyen egyéniben és csapatban is kiváló eredmények születtek évről évre. 2016. évben az Európa Kupán a legjobb drótszőrű magyar vizsla csapat (Zöldmáli kenne) a magyar csapat lett. 2018. évben ezen a megmérettetésen az MDMTE „drótos” csapata a 3. helyezést érte el.

2014. és 2015. évben kissé visszaesett a regisztrált egyedek száma, tekintettel a törzskönyvezés körül kialakult bizonytalan helyzetre. Több tenyésztő külföldre vitte kenneit (Szerbia, Románia, Szlovákia, Ausztria) és itt törzskönyveztette le a született kölyköket. Továbbá több kenne megszűnt a tenyésztők kiöregedése miatt, illetve 2008. évtől 20 kennei mondtak fel a tulajdonosok.

Az elmúlt években azonban több új kenne alakult, továbbra is egyre népszerűbb a fajta. Egyre több tulajdonos mutatja meg kutyáit kiállításokon, munkavizsgákon, versenyeken.

Nagyon népszerű a fajta más országokban is, sok drótszőrű magyar vizsla került külföldi tulajdonba és képezte alapját egy-egy új kennei.

Az elmúlt években regisztrált kölykök száma:

tárgyév	tárgyévben született almok száma	tárgyévben tenyésztők használt kanok száma	a által fedező	tárgyévben született kölykök száma
1989	40	27		245
1994	18	22		141
1995	24	15		100
2000	36	21		210
2005	43	29		246
2015	22	14		147
2016	28	20		198
2017	28	19		196
2018	17	14		113
2019	28	24		176
2020	40	32		254
2021	35	24		216
2022	30	26		190
2023	31	24		209

2. A tenyésztés célja, módszere és a tenyészállatok kijelölése

A tenyésztés célja

Egészséges, a nemzetközi előírásoknak megfelelő fajtajelleggel rendelkező törzskönyvezett ebállomány kialakítása, szinten tartása, fejlesztése, fajta fenntartó és fajtajavító tenyésztése, a hivatalos standardhoz mindjobban közelítő, kitűnő anatómiájú, idegrendszerű, örökletes betegségekktől mentes, jól szocializált állomány létrehozása.

A fajta kialakításának célja eredetileg a rövidszőrű magyar vizsla belső tulajdonságainak megőrzése mellett egy erősebb, a terep- és időjárási viszonyoknak jobban ellenálló mindenes vadászkutyának a kitenyésztése volt. A drótszőrű magyar vizslát apróvad vízi-mezei vadászatára, nagyvadfajok után keresésére, továbbá egyéb vadgazdálkodási feladatok ellátására (állománybecslés, tavaszi fészekmentés, agancskeresés) használják. A fajtát a könnyű taníthatósága, megbízhatósága, együttműködésre való hajlama és kiváló szaglása miatt a vadászatokon kívül egyéb területeken is használják. Egyre több drótszőrű magyar vizsla teljesít szolgálatot tűzvizsgáló kutyaként, a büntetés-végrehajtás területén kábítószer kereső és nyomkövető kutyaként és dolgoznak terápiás kutyaként gyerekekkel nevelési, oktatási intézményekben. Előtérbe került a kedvtelésből történő tartás is, sokan választják családi kutyaként a fajtát.

Az Egyesület célja, hogy a fenti felhasználási célokat is kielégítő, azonos elvek alapján történő, szabályozott, ellenőrizhető tenyésztőtől származó és a fent említett többi szempontnak is megfelelő ebállományból tevődjen össze a hazai állomány.

A csak mennyiségi szempontokat figyelembe vevő „szaporítás” felszámolása, a tenyésztésre nem alkalmas egyedek kiszűrése, csak a kiváló egyedekkel történő minőségi tenyésztés kialakítása a jelen szabályzat elsődleges célja.

További céljaink az állatvédelmi szempontból kifogásolható tartási körülmények megszüntetése, a fajta méltóságának megfelelő bánásmód kialakítása a drótszőrű magyar vizsla tartók, tenyésztők körében.

A tenyésztés módszere

A drótszőrű magyar vizsla fajta tenyésztési módszere a fajtatiszta tenyésztés, mely az azonos fajtába tartozó egyedek párosítását jelenti.

A fajtatiszta tenyésztés módszerei az egyedek rokonsági fokától függően a kombinációs párosítás, vérfrissítés, rokontenyésztés, családtenyésztés, vonalenyésztés.

A *kombinációs párosítás* célja a tökéletes párosítás megtalálása, egymástól idegen vonalú szülők párosítása során. A kombinációs párosítás célja tehát az, hogy az apai és az anyai eredetű gének által kódolt tulajdonságok optimálisan egészítsék ki egymást, azaz megtaláljuk – a fajtán belül – azokat a szülőket, amelyek utódai kívánatos küllemet mutatnak és jó teljesítményre képesek.

A *vérfrissítés* olyan fajtatiszta tenyésztési eljárás, mely során ugyanazon fajtának vagy fajtacsoportnak idegen tenyészetéből vagy külföldről származó egyedeit (főleg apaállatokat) használunk a tenyésztésben. Erre az eljárásra akkor van szükség, ha az állományban a genetikai előrehaladás nem kielégítő, bizonyos degeneratív jelenségek mutatkoznak, vagy ha

egyres tulajdonságokat meg kívánunk honosítani a populációban. Mindig szem előtt kell azonban tartani, hogy a vérfrissítés céljából tenyésztésbe állított egyed minőségben a hozzá párosítandó állomány felett álljon, tehát inkább kevesebbet, de mindig kizárólag a minőségi előrelépést szolgáló tenyészállatot alkalmazunk.

A származásilag azonos géneket tartalmazó, tehát genetikai értelemben egymással rokonságban lévő egyedek párosítása a rokontenyésztés.

A *rokontenyésztés célja* a kívánatos gének homozigóta formában való rögzítése a populációban, vagyis a rokonságban lévő állatok kiváló tulajdonságait az utódokban egyöntetűen rögzítsük. A rokontenyésztésnél azonban nem csak a kívánatos, hanem a nem kívánatos géneket is felhalmozhatjuk. Legszorosabb a rokontenyésztés, ha a szülőket ivadékaikkal párosítunk, vagy édestestvérek párosítását tervezzük. Ezeket a párosításokat kerüljük el, mert túlságosan sok kockázattal járnak.

Vonaltenyésztésnél a vonal kialakítását igazoltan nagy tenyészértékű, örökletes terheltségektől mentes apaállatokra kell alapozni. Genetikai értelemben a vonal alatt általában egy-egy kiemelkedő képességű állattól származó, azzal többé-kevésbé rokonságban álló állomány egyedeket értjük. A recesszív örökletes terheltségeket heterozigóta formában hordozó egyedek, valamint az örökítő érték korai felismerése kiemelt jelentőségű. A korrekt vonalenyésztés érdekében az örökítő értéket befolyásoló (negatív) tényezőket eltilkolni nem szabad.

A *családtenyésztés* a legértékesebb nőivarú állatok utódainak továbbtenyésztését jelenti. E tekintetben a kiemelkedően nagy tenyészértékű egyedekre kell koncentrálni. Egy értékes családból származó gyengébb teljesítményű egyed többre becslendő, mint egy átlagos teljesítményű család pluszvariáns utóda. Az utódok tekintetében a visszaütések révén a család átlagára számíthatunk. A családtenyésztés eredményeként születendő egyedek az un. sorozatpárosítással igen homogén és értékes utódokat adhatnak.

A tenyésztés

Tenyésztésen azt az állandó jellegű tevékenységet értjük, amely kiváló tenyészegedek párosítását, majd pároztatását valósítja meg abból a célból, hogy a szülőknél még jobb belső és külső tulajdonságú utódokat kapjon.

A tenyésztői munka szakértelmet, felelősségteljes gondolkodást, kitartást, önzetlenséget igényel. Alapja az állatok - azon belül a kutya - iránt érzett szeretet és felelősség figyelembe véve, hogy a kutya, mint társállat van jelen az ember mellett.

Igazán sikeresen tenyészteni csak megszállottan lehet, mely tevékenység sok időt, energiát és jelentős anyagi ráfordítást kíván. A tenyésztés hobbi és gyakran hivatás is egyútt.

Az MDMTE mint felelős tenyésztőszervezet, a drótszőrű magyar vizsla vonatkozásában gondoskodik a származási, tenyésztési és teljesítményvizsgálati adatok gyűjtéséről, feldolgozásáról és nyilvántartásáról.

Az Egyesületen belül működik a Tenyésztési Tanács, amely a tenyésztési szabályok betartására felügyel. A Tenyésztési Tanács háromtagú, vezetője a Tenyésztésvezető.

A Tenyésztési Tanács feladata:

- az Egyesület tenyésztéspolitikájának meghatározása

- a tenyésztők támogatása, a tenyésztői munka felügyelete, segítése, ellenőrzése,
- a Tenyésztési Szabályzat betartatása és javaslattétel a Vezetőség felé, emennyiben szükség van változtatásra,
- az állomány egészségügyi mutatóinak folyamatos vizsgálata, szükség esetén új szűrő vizsgálatok elrendelése a tenyészegyedek részére,
- részvétel a tenyésztéshez szükséges vizsgák megrendezésében,
- tenyésztési engedélyek elbírálása, kiadása,
- a szükséges alom ellenőrzés, tenyészhely ellenőrzés,
- tenyészminősítések kiadása, felülvizsgálata
- gondoskodik a tenyésztési adatok nyilvántartásáról és a fajta általános helyzetének nyomon követéséről,
- kérelmek elbírálása, döntéshozatal a tenyésztési programban foglaltak maximális figyelembe vételével.

A tenyésztés alapvető feltételei

Csak fajtatiszta, a fajtajellegnek megfelelő, egyedileg megjelölt, törzskönyvezett, (4 ősi soros zárt törzskönyvvel rendelkező) egyedekkel lehet tenyészteni, amelyek az MDMTE tenyésztési szabályzatában foglalt tenyésztésbevitel feltételeinek eleget tettek és tenyészengedéllyel rendelkeznek.

Az MDMTE a tenyésztői engedélyek kiadásakor maximálisan megköveteli a fajtára jellemző küllem és viselkedésbeli előírások érvényesülését a standard és az anyaországbeli előírások alapján. Az örökletes hibákat és betegségeket az egyesület feldolgozza, értékeli és tervszerű tenyésztési munkával törekszik kiszűrni az állományból.

A tenyésznek rendelkeznie kell az FCI által levédett kennelel névvel.

A tenyészhelynek alkalmasnak kell lenni egy egészséges drótszőrű magyar vizsla alom felneveléséhez. A tenyésztési hellyel kapcsolatban, az mindenkor aktuális állatvédelmi- és állattenyésztési törvényben előírtak az érvényesek. Ha az alom látogatása során a Tenyésztési Tanács súlyos hiányosságot észlel, kötelessége figyelmeztetnie a tenyésztőt és javaslatot kell tennie azok kijavítására, melyet a jegyzőkönyvben rögzíteni kell. Abban az esetben, ha hiányosság a következő alomlátogatás során is fennáll, úgy a tenyésztésvezető a tenyésztői tevékenységet felfüggeszti mindaddig, amíg a tenyészhely nem lesz alkalmas az előírások teljesítésére.

A fajtaazonosság vizsgálat érdekében végzett DNS alapú származásellenőrzés rendje

A drótszőrű magyar vizsla törzskönyvezendő egyedeinek származását DNS alapú származás ellenőrzéssel kell igazolni.

Hiteles származásellenőrzést csak ISAG (International Society of Animal Genetics) akkreditációval rendelkező laboratórium végezhet.

A származás ellenőrzése vérmintából történik, amelyet állatorvos vesz le mind a szülőktől, mind a kölyköktől. A levett vérmintákat azonosító számmal kell ellátni (mikrochip), melyet a „Vizsgálatkérő lap”-ra fel kell vezetni. A „Vizsgálatkérő lap”-ot az állatorvos aláírásával, pecsétjével kell ellátni. A vérmintákat a „Vizsgálatkérő lappal” együtt meg kell küldeni a

Nébih Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság Állatgenetikai laboratóriumába (1143 Budapest, Tábornok u.2.).

A laboratórium a származás ellenőrzés eredményét megküldi a Magyarországi Drótszőrű Magyarvizsla Tenyésztők Egyesületének, illetve a származási lapok, regisztrációs lapok kiállításával megbízott szervezetnek, a Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete Szövetségének.

Az MDMTE a származás ellenőrzés eredményének megküldését követően megbízza a MEOESZ-t a kölykök származási lapjainak, regisztrációs lapjainak elkészítésével.

A nukleusz állomány kijelölésének elvei

A nukleusz állomány a fajta legnagyobb genetikai értéket képviselő populáció hányada. Erőteljes szelekciós nyomás és célzott egyedi párosítás mellett hatékonyan képes szolgálni a fajta genetikai előrehaladását és a genetikai diverzitás fenntartását.

A nukleusz állomány kijelölését a fajta elismert tenyésztő szervezete végzi több lépcsős szelekciós rend szerint.

A nukleusz állomány a génbanki állományon kívül a populációból is kijelölhető. Ez utóbbinál a kijelölés az elit minősítést elért kutyák közül történhet.

A nukleusz állományba sorolt szukák párosítása fokozott gondossággal történik. A megszületett kölykök szelekciója mellett, azok tenyésztési célú hasznosítására kell törekedni.

Az in-vitro megőrzés feltételei, a génbankban megőrzendő szaporítóanyag és genetikai minta meghatározása, begyűjtésének, előkészítésének és letárolásának szabályai

Szaporító anyag és genetikai minta megőrzése (génbank) laboratóriumi körülmények között a szakmai előírásoknak megfelelő protokoll szerint történik .

A szaporítóanyag és genetikai minta in-vitro megőrzése céljából a tenyésztési hatóság, illetve a tenyésztési hatóság ellenőrzése mellett a génmegőrző intézmény, génbankot hoz létre és gondoskodik a működtetéséről, nyilvántartást vezet a génbankban elhelyezett szaporítóanyagról és genetikai mintáról, a tenyésztő szervezet számára - kérésére - a elhelyezett szaporítóanyag és genetikai minta tekintetében adatot szolgáltat, valamint hozzáférést biztosít a szaporítóanyaghoz és a genetikai mintához.

A nukleusz állományok in vitro génmegőrzése állami génbankban történik.

A génmegőrző intézmény az in-vitro megőrzésről a tenyésztési programban foglaltak figyelembevételével, a rendelkezésre álló források mértékéig gondoskodik.

3. A törzskönyvezési szabályzat

A törzskönyvezés célja

Az törzskönyvezés célja a tenyésztési-, teljesítményvizsgálati adatok, öröklődő tulajdonságok gyűjtése, feldolgozása, rendszerezése olyan módon, hogy az egyes egyedek tenyészértéke felismerhető legyen, ezáltal elősegítve, hogy a nemzetközi előírásoknak megfelelő fajtajellellyel rendelkező törzskönyvezett állomány alakuljon ki, amelynek nemesítése, teljesítményének fokozása lehetővé válik.

Törzskönyv

A törzskönyv az elismert tenyésztő szervezet által vezetett központi nyilvántartás, amely a tenyésztési programjába befogadott fajtatizsita ebek tenyésztési adatainak nyilvántartására és igazolására szolgál. Egy fajta számára csak egy törzskönyv vezethető. A törzskönyv formája lehet könyv, jegyzék, kartoték, vagy más olyan adathordozó, amelyet hitelesíteni lehet.

A származási igazolás az Egyesület törzskönyvének egy, az adott egyedre vonatkozó lapjának kivonata.

A tenyésztési adatok nyilvántartásának rendszere

A tenyésztési adatok két fő csoportja a származási adatok és a saját teljesítmény vizsgálati adatok. A származási adatok nyilvántartása és a saját teljesítményvizsgálati adatok nyilvántartása időben, valamint az alkalmazott módszerek tekintetében egymástól elkülönül.

A származási adatok nyilvántartása

A származási adatok nyilvántartását a tenyésztő szervezet végzi. A származás nyilvántartás a rokoni kapcsolatok nyilvántartását szolgálja, melynek elemei:

- fedeztetés és ellés nyilvántartás,
- a megszületett kölykök azonosító jellel való ellátása,
- DNS vizsgálati eredmény gyűjtése (származás-ellenőrzés).

Ugyanakkor a nyilvántartott származási adatoknak fontos szerepük van az utódellenőrzésben, az utólagos tenyészérték becslésben.

A megszületett egyedek törzskönyvi nyilvántartásba vétele és származásának rögzítése a „Fedeztetési igazolás”, az „Alombejelentő” és a „Transzponder behelyezési igazolás” adatai alapján történik.

A fedeztetési igazolás

Fedeztetési igazolást az alombejelentőhöz csatolva az Egyesületnek kell elküldeni.

Fedeztetésre csak az a kan használható, amely a tenyésztési szabályzat előírásainak megfelel és tenyészengedéllyel rendelkezik.

A fedeztetési igazolást 2 (egy a tenyésztő szervezeté, a másik a tenyésztőé) példányban kell kiállítani, mely az alábbi adatokat tartalmazza:

- a kan tulajdonos neve,
- fedező kan neve, törzskönyvi száma, jele, egyedi azonosítója,

- a fedezettett szuka neve, törzskönyvi száma, jele, egyedi azonosítója,
- a fedeztetés dátuma,
- szuka utolsó ellésének dátuma és alomszám,
- aláírások - tenyésztő és kantulajdonos.

Az alombejelentő

Az alombejelentőt a tenyésztő tölti ki és küldi el az Egyesület részére.

A tenyésztők kötelesek a kennelükben született almok születésének tényét a kiskutyák 4 hetes koráig bejelenteni az MDMTE honlapján közzétett felületen.

Az alombejelentőt a kölykök 8 hetes koráig meg kell küldeni az Egyesületnek.

Amennyiben az alombejelentő nem kerül megküldésre a fent megjelölt időpontig, abban az esetben a kiskutyák regisztrációs lapot kapnak.

Ezen regisztrációs lapot kapott kölykök főtörzskönyvet csak akkor kaphatnak, ha egy meghatározott időpontban az MDMTE vezetőségének egy tagja látogatást tesz a tenyésztőnél, aki bemutatja az almot. Abban az esetben ha a kutya már az új tulajdonosnál van, az új tulajdonosnak az MDMTE bármely rendezvényén be kell mutatni a kutyát.

A látogatás és bemutatás tényéről jegyzőkönyv készül, mely egy példányát a tulajdonos a konfirmációs tenyészszemlén a bírálatot végző tenyészszemle bírónak átad.

Az alombejelentőhöz mellékelni kell a szülők származási lapjának, teljesítmény és egészségügyi eredményeinek fénymásolatát, a fedeztetési igazolás egy példányát, a transzponder beültetési jegyzőkönyvet.

Az Egyesület az adatok ellenőrzése után származási lap megrendelőt állít ki, majd megküldi a származási lapok kiállításával megbízott szervezetnek, a Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete Szövetségének.

Az alombejelentő lapon szerepel:

- tenyésztő neve, címe, telefonszáma,
- a kennel név,
- ellés ideje,
- született egyedek felsorolása:
- ivar, név,
- tenyésztő aláírása,
- kitöltés dátuma,
- tenyésztésvezető aláírása,
- tenyésztő szervezet bélyegzője.

Az alombejelentő lap két példányban készül, az egyik a tenyésztő szervezeté, a másik a tenyésztőé.

A törzskönyvi lap

A törzskönyv vezető a származási lap megrendelő alapján megnyitja az utódok törzskönyvi lapját. A törzskönyvi lapok sorszáma szigorú, növekvő rendben követi egymást.

A törzskönyvi szám az alábbiak szerint képzendő: MET. Dszmv. sorszám / évszám.

A valamilyen okból törölt törzskönyvi lap száma újra nem használható fel, a törlés okának dokumentálásával a lapot archiválni kell.

A törzskönyvi lapon a törzskönyv vezető az azonosító és származási adatok mellett folyamatosan gyűjti az egyedre vonatkozó saját teljesítményvizsgálati eredményeket, a tenyésztésminősítő osztályba sorolást, és a tenyésztési adatokat (fedeztetési jegyzőkönyvek, alombejelentők számát).

Törzskönyvi lap nem selejtezhető.

Honosítás

Csak olyan egyed lehet honosítani, amely FCI által elismert származási lappal rendelkezik. Honosításkor az eredeti tenyésztő szervezet (FCI által elismert kynológiai szervezet) által kiállított és hitelesített származási lapon magyar törzskönyvi számot kap és bevezetésre kerül a Magyar Ebtörzskönyvbe. Az eredeti származási lap másolatát a tenyésztő szervezet archiválja.

Csak mikrochippel megjelölt, azonosítható egyed honosítható.

A honosított kutyák MET. Dszmv. sorszámot / imp. ország kód/ évszám azonosítót kapják.

A honosítást a tulajdonos kérelmezi az Egyesületnél az erre használatos nyomtatványon, melyhez csatolja az eredeti származási lapot.

Származási lap

A törzskönyv vezető a megnyitott törzskönyvi lap alapján az eredeti származási lapra rávezeti a törzskönyvi számot.

A származási lap a Drótszőrű Magyar Vizsla Törzskönyv adott egyedre vonatkozó lapjának kivonata.

A származási lap az alábbi adatokat tartalmazza:

- a tenyésztő szervezet, a nemzetközi szervezet (FCI) és a nemzetközi szervezet által elismert magyar kynológiai csúciszervezet emblémája,
- az egyed neve (kennel név és egyedi név),
- ivara,
- tkv. száma,
- születés dátuma,
- egyedi azonosító száma,
- tenyésztő neve, címe,
- származási adatok 4 ősi sorig,
- szülők
- nagyszülők esetében: név, tkv. szám és jel, főbb saját teljesítményvizsgálati eredmények,

- déd- és ükszülőknél: név, tkv. szám és jel, csak befejezett championátusok.

A származási lapot a tenyésztő szervezet bélyegzője, valamint az egyesület elnökének az eredeti, a nyomtatás színétől eltérő színű aláírása hitelesíti. Fel kell tüntetni a kiállítás dátumát is.

A származási lapon javítás, utólagos bejegyzés nem lehet.

Származási lap másolata bármikor kiállítható az igazolt tulajdonos kérésére a származási lap díjának befizetése ellenében. Igazoltnak tekinthető a tulajdonos, ha a nyilvántartásban az ő neve szerepel, vagy adásvételi szerződéssel rendelkezik.

Az egyedi megjelölés

Minden, törzskönyvi nyilvántartásba vett kutyát tartós egyedi megjelöléssel kell ellátni, ez a jelenlegi jogszabályok alapján mikrochip beültetéssel történik. A mikrochip beültetést csak állatorvos végezheti a törzskönyvezni kívánt egyedek 5-9 hetes korától.

A kijelölt állatorvos saját mikrochipjével jelöli meg az alom egyedeit, majd kitölti a „Transponder beültetési jegyzőkönyvet” és átadja a tenyésztőnek.

A törzskönyvvezető az egyedi nyilvántartást kiegészíti a mikrochip számmal.

Az Egyesület a „fedeztetési jegyzőkönyv”, az „alombejelentő lap” és a „Transponder beültetési jegyzőkönyv” példányait együttesen archiválja.

A kutyák elnevezése

Minden kutya kennel nevet és egyedi nevet kap. A kennel nevet az FCI-vel kell jóváhagyni és megválasztásánál az FCI szabályok az érvényesek.

Az export származási lap

Export származási lapot a tulajdonos a MEOESZ-től igényelhet a jövőbeni külföldi tulajdonos nevének és címének megjelölésével.

Saját teljesítményvizsgálati adatok nyilvántartása

A saját teljesítményvizsgálatok célja az egyedek tenyésztésértékének megállapítása. Az Egyesület által előírt, a tenyésztéshez szükséges teljesítmény-vizsgálat nélkül az egyed nem vonható tenyésztésbe. Ha a szuka vagy a kan valamelyike nem rendelkezik a tenyésztésbe vételhez szükséges eredményekkel, az utódok regisztrációs lapot kapnak.

Nem kaphatnak regisztrációs lapot azon egyedek utódai, amelyek a tenyészszelemlén küllem és/vagy a munka területén „nem tenyészhető”, minősítést kaptak.

A tenyésztésbe vételhez szükséges meghatározott feladatok teljesítését követően a tulajdonos kérésére az Egyesület „Tenyészengedélyt” állít ki.

A tulajdonosnak a kérelméhez csatolnia kell a kutya tenyésztésbe vételéhez szükséges tenyészszelemlé és munkavizsgák bírálati lapjait, valamint a meghatározott egészségügyi szűrés eredményét igazoló dokumentumot.

Az MDMTE csak a fent említett dokumentumok hiánytalan megléte esetén állít ki Tenyészengedélyt az adott kutya részére.

Általános rendelkezések

Minden törzskönyvezett egyed részt vehet a Magyarországi Drótszőrű Magyarvizsla Tenyésztők Egyesülete által szervezett teljesítményvizsgálatokon, tenyészszelemléken, vizsgákon. Az Egyesület elfogadja azon szervezetek rendezvényein (tenyészszelemlén, vizsgákon) elért eredményeket, amelyekkel együttműködési megállapodást kötött.

Az MDMTE által rendezett vizsgák, versenyek, tenyészszelemlék és kiállítások eredményeit a kitöltött bírálati összesítő lapon a rendezvény vezetőbírója eljuttatja a tenyésztés vezetőhöz, aki gondoskodik az adatok rögzítéséről az egyed törzskönyvi lapján. A regisztrált egyedek részvételéről a tenyésztési szabályzat rendelkezik.

Az MDMTE által elismert, de nem az Egyesület által rendezett rendezvények bírálati összesítőjét, eredményeit a rendező szervezet megküldi az Egyesület részére.

A kutya tulajdonosa köteles a részletes bírálati lapot mind a tenyészszelemléről, mind a vizsgákról bemutatni, megküldeni az Egyesületnek.

A bírálati összesítő

A bírálati összesítőnek tartalmaznia kell a rendezvény nevét, helyszínét, dátumát, rendezőjét, a vezetőbíró és a bírók nevét, a benevezett kutyák nevét, nemét, tkv. számát, egyedenként az elért minősítést, pontszámot, címet, különdíjat. A bírálati összesítőt a vezetőbíró aláírásával hitelesíti.

A kiállítási eredmények nyilvántartása

Kiállítási eredmények közül a kiadott címek és minősítések kerülnek nyilvántartásra. Saját rendezvény esetében a kitöltött bírálati összesítő lap, más magyarországi és külföldi, az FCI által elismert kynológiai szervezet által rendezett rendezvények eredményei a bíró által hitelesített bírálati lapok alapján kerülnek nyilvántartásba.

A tenyészminősítő osztályba sorolás

A drótszőrű magyar vizslák az általuk elért saját teljesítmények alapján tenyészminősítő osztályba sorolhatók. Ez a tenyésztésbe vétel alapfeltétele. A tenyészminősítő osztályba sorolást a tulajdonosnak kell kezdeményezni. A beküldött dokumentumokat megvizsgálva a tenyésztés vezető végzi el az osztályba sorolást.

Kiesések nyilvántartása

A tenyésztési engedély esetleges visszavonásának, illetve az eladásnak, elhullásnak a tényét a törzskönyvi lapra be kell vezetni. Ezért a tenyészállat elhullását a tulajdonos 30 napon belül köteles bejelenteni a tenyésztő szervezetnek.

Záró rendelkezések

A jelen szabályzatban nem szabályozott kérdésekben a Tenyésztési Tanács dönt a mindenkor hatályos vonatkozó jogszabály szerint. A mindenkori érvényben lévő ide vonatkozó jogszabály és az FCI szabályok a mérvadóak. A törzskönyvezés tárgyi feltételei az Egyesület rendelkezésére állnak.

Törzskönyvezés bizonylatai:

- tenyészengedély kérelem
- fedeztetési jegyzőkönyv
- alombejelentő
- transzponder beültetési jegyzőkönyv
- alomellenőrzési jegyzőkönyv
- származási lap

A törzskönyvi részekbe sorolás rendje

A tenyészengedéllyel rendelkező szülők utódai származási igazolást (SZIG) kapnak.

Azon utódok, melyek szülei nem teljesítették a tenyésztésbe vételi feltételeket, valamint azon almok kölykei, amelyeknek a tenyésztő 8 heteskoruknál később küldte meg az alombejelentőt az Egyesület részére, regisztrációs lapot (RL) kapnak.

Nem kaphatnak regisztrációs lapot azon egyedek utódai, amelyek a tenyészszemlén küllem és/vagy a munka területén „nem tenyészhető”, minősítést kaptak.

A regisztrációs lap:

- minden ismert felmenő neve és törzskönyvi száma szerepel rajta 4 generációra, azonban a kiállítási és munka eredmények nem
- tenyésztésre nem jogosít,
- export pedigre nem váltható ki,
- származási igazolás csak a tenyésztőszervezeti előírások teljesítését követően váltható ki.

A regisztrációs lap akkor cserélhető ki származási igazolásra,

- ha a szülők időközben megszerzik a tenyésztésbe vételhez szükséges engedélyt, vagy az egyed a konfirmációs tenyészszemlén megfelel

Konfirmáció:

- konfirmációs tenyészszemlén az egyed 12 hónapos kortól vehet részt,
- a konfirmációs tenyészszemlén a „megfelelt” minősítésű egyedek regisztrációs lapja származási igazolásra cserélhető.

Konfirmációs tenyészszemlét kizárólag a fajtát gondozó tenyésztő szervezet rendezheti, drótszőrű magyar vizsla csak az MDMTE által szervezett konfirmációs tenyészszemlén vehet részt.

Az egyesület tagjainak tulajdonában lévő, a tenyésztésbe vétel szabályainak megfelelő drótszőrű magyar vizsla teljesítménye alapján tenyészminősítést kap, amely lehet: **III., II., I.** osztályú és **Elit** minősítésű.

III. osztály: az a drótszőrű magyar vizsla, amelyik a tenyésztésbe vétel feltételeinek megfelel.

II. osztály: ezen felül kiállítási vagy munka eredményei is vannak, de nem rendelkezik Hungária Champion, vagy Nemzeti Munka Champion címmel.

I. osztály: munkavizsgával rendelkezik (VMV, ŐTV) és egy ország küllem vagy munka championja.

Elit: a fentiekén túl küllemi és munka interchampion cím birtokosa, mindenes vizsla vizsgával (MVV) rendelkezik.

Prémium származási lapot két „ELIT” kategóriába tartozó szülők pároztatásából származó alom kaphatja.

Tenyészminősítéshez kötelezően szükséges a tenyészszemle részletes bírálatán elért „küllemileg tenyészthető” minősítés, valamint a Vizi-mezei vizsgának vagy az Őszi tenyészvizsgának a sikeres teljesítése.

Tenyészeb minősítést csak azok a drótszőrű magyar vizsla egyedek kaphatnak, akik a 12 hónapos kort betöltötték és az Egyesület által kiadott vagy általa elismert származási lappal rendelkeznek, a tenyészszemlén „tenyészthető” vagy "tenyésztésre javasolt" minősítést szereztek, valamint Alapvizsgán legalább „megfelelt” minősítést kaptak, illetve sikeresen teljesítették Vizi-mezei vizsgán, Őszi Tenyészvizsgán követelményeket.

4. Tenyésztési szabályzat

A tenyésztésbe vételhez szükséges feltételek:

1. Tenyészszemlén (részletes küllembírálaton) elért „tenyészthető”, illetve „küllemileg tenyészthető” minősítés

2. Tenyészvizsgákon (AV, VMV, ŐTV) elért alábbi minősítések:

- Alapvizsgán (AV) elért „megfelelt” minősítés és sikeres Vizi-mezei vizsga (VMV) vagy

- Alapvizsgán (AV) elért „megfelelt” minősítés és sikeres Őszi Tenyészvizsga (ŐTV)

3. Csípőizületidiszlázia (HD) szűrés: mentes, majdnem mentes, enyhe eredmény

Az állatorvosok az FCI szabályzatának megfelelően A1, A2, B1, B2, stb. jelölést alkalmazzák a csípőizületidiszlázia szűrés értékelése során.

Csípőizületidiszlázia szűrés eredményei alapján az A1,A2 (mentes), B1,B2 (majdnem mentes), valamint a C (enyhe) minősítésű drótszőrű magyar vizslák tenyészthetők.

A párosításoknál ügyelni kell arra, hogy míg az „A” minősítésű egyedek „A”, „B” és „C” minősítésűekkel is pározthatók, addig a „B” minősítésűek csak „A” és „B” minősítésű egyeddel, a „C” minősítésűek pedig kizárólag „A” minősítésű egyedekkel pározthatók.

Az Egyesület elfogadja azon állatorvosok vizsgálati eredményeit, akik hivatalos, szabályos bírálati lapot állítanak ki és archiválják a röntgenfelvételeket.

Az Egyesület a fajta korábbi tenyésztő szervezetének, az európai gazdasági térség szerződő államainak elfogadott szervezeteinek, illetve a nemzetközi szervezetei által jóváhagyott törzskönyveket, származási igazolásokat, teljesítmény vizsgálatokat és a nemzetközi címeket, illetve a megelőzően megszerzett nemzetközi bíró minősítéseket elfogadja.

A tenyészengedély kiadásának feltételei

Tenyésztésbe venni kan és szuka kutyát csak a „Tenyészengedély” kiadása után lehet.

A „Tenyészengedély” kérelmet az Egyesülethez kell benyújtani, melyhez csatolni kell a tenyészszemle, tenyészvizsgák, valamint csípőizületi diszlázia szűrés eredményének

másolatát. A „Tenyészengedélyt” a benyújtott dokumentumok alapján az Egyesület a tulajdonos részére megküldi.

A tenyészszukákra vonatkozó szabályok:

- a tenyésztésbe vétel alsó korhatára 18 hónapos kor, felső korhatára 8 éves kor,
- egy tenyészszuka életében maximum 6 almot nevelhet,
- egy szukáktól 2 naptári év alatt maximum 3 alom hozható le, de 2 egymást követő alom után egy tüzelést ki kell hagyni,
- 8 évnél idősebb szukák esetében van lehetőség kérelemmel élni az MDMTE Tenyésztési Tanácsa felé abban az esetben, ha a szuka addigi életteljesítménye nem érte el a 6 almot,
- a korhatár alatti párosításból származó egyedek utódai csak abban az esetben törzskönyvezhetőek, amennyiben a párosítási engedélyt az Egyesület Tenyésztésvezetője megadta,
- szoros rokontenyésztésre – apa-lánya, anya-fia és teljes testvérek párosítása esetén – csak a Tenyésztési Tanács előzetes engedélye után kerülhet sor, de akkor is csak abban az esetben, ha a tenyésztő kérelmében részletesen megindokolja milyen célból választotta ezt a tenyésztési eljárást.
- a kérelmeket minden esetben a szuka fedeztetése előtt kell benyújtani.

Egy személy egy kennelében egy naptári évben legfeljebb 9 alom regisztrálható.

Tenyészkanokra vonatkozó szabályok:

- A kanok tenyésztésbe állíthatók a tenyésztésbe vételhez szükséges eredmények megszerzése, illetve a tenyészengedély kiváltása után és korlátlan ideig tenyésztésben tarthatók.
- A kan tulajdonosok ugyanúgy felelősek a szabályok betartásáért.
- A kan tulajdonosnak tartózkodnia kell a fedeztetéstől akkor, ha kételyei vannak a szuka tulajdonos szándékait és lehetőségeit illetően.
- Tartózkodnia kell a fedeztetéstől akkor is, ha a szuka kondíciója, egészségi állapota, körülményei nem megfelelőek a születendő kölykök felneveléséhez.
- Ha szükséges, a kantulajdonosnak segítséget és tanácsokat kell adni, különösen kezdő tenyésztő számára.

A fedeztetés feltételei

Mind a szuka, mind a kan tulajdonosa köteles a fedeztetés előtt meggyőződni arról, hogy a partner kutyája az Egyesület tenyésztési feltételeinek megfelel.

Abban az esetben kaphatnak az utódok törzskönyvet, ha mindkét szülő Tenyészengedéllyel rendelkezik, mely bizonyítja, hogy a tenyésztési feltételeket teljesítették.

A fedezőkan kiválasztása a tenyésztő joga, de ugyanúgy a kan tulajdonosa is jogosult a szukák megválasztására. Ha a tenyésztő kéri, az MDMTE Tenyésztési Tanácsa irányt mutathat a párosításban.

A fedezés tényét a kan tulajdonosa a két példányban kinyomtatott Fedeztetési Jegyenaláírásával igazolja, rögtön a fedeztetés megtörténte után.

A tenyésztő a fedeztetési jegyet az alom bejelentésekor a többi dokumentummal együtt megküld az Egyesületnek.

A fedezés megtörténtével a kan teljesítményének ellentételeként a tulajdonost megilleti a fedeztetési díj. A fedezési díj összegének és fizetési módjának, esetleg kölyökért történő fedeztetés alkalmazásának a megszabása kizárólag a két fél megállapodásának a tárgya. A későbbi viták elkerülése érdekében írásos Fedeztetési megállapodás készítése ajánlott.

Az Egyesületnek nincs jogi lehetősége és hatásköre a két fél közötti későbbi elszámolási vitákban való részvételre és igazságtételre, a felek igazukat megegyezés híján polgári peres eljárás keretében bizonyíthatják, illetve érvényesíttethetik fedeztetési díj vagy kártérítési igényüket.

A végrehajtott fedeztetés után a fedező kan teljesítette a kötelességét és ezért a tulajdonosa jogosult az előre megállapodott fedeztetési díjra. Ez nem szükségszerűen jelenti azt, hogy a szuka vemhes lesz. Ha a szuka nem lesz vemhes, akkor csakis a fedező kan tulajdonosától függ, hogy felkínál-e ingyenes fedeztetést a következő tüzelésnél, illetve visszatéríti-e a fedeztetési díj bizonyos százalékát. A megállapodást írásban szükséges rögzíteni a fedeztetés megtörténte előtt.

A fedeztetés módja

Természetes, mesterséges vagy mélyhűtött spermával történhet.

Adminisztratív szempontból mesterséges megtermékenyítésnek az állatorvos által végzett beavatkozást tekintjük.

Amennyiben a beavatkozás során mind a kan, mind a szuka jelen van, akkor az állatorvos igazolást ad arról, hogy a kan és a szuka egyedi azonosításáról meggyőződött.

Friss és fagyasztott sperma felhasználása esetén (amikor az apaállat nincs jelen) az állatorvos igazolást ad ki a termékenyítés tényéről. Az igazolás során a beérkező dokumentumok alapján igazolja a kan kutya kilétét.

A spermát biztosító fedezőkan képviselőjének adnia kell egy aláírt Fedeztetési Jegyet a szuka tulajdonosának az állatorvos által kiadott igazolás mellé.

A mesterséges termékenyítésnél a termékenyítést végző állatorvos dokumentációját kell csatolni az alombejelentőhöz.

A külföldi fedeztetés esetén vagy külföldi kantól származó sperma használatakor a kan eredményeit tekintve az adott ország tenyésztési szabályzata az irányadó.

Tenyészállat importja esetén, ha a kutya a származási országában már teljesítette a tenyésztésbe vétel feltételeit (küllemi és munkavizsga eredmények, HD szűrés) akkor ezek ismeretében részt vehet a hazai tenyésztésben is.

Az alom tartása:

A drótszőrű magyar vizsla tartása és a velük való bánásmód meg kell, hogy feleljen az általános állatvédelmi törvényeknek és rendeletben foglalt előírásoknak.

A tenyésztő köteles a kölykök számára koruknak megfelelő mennyiségű, minőségű táplálékot biztosítani. A tartási helyének meg kell felelnie az állat szükségleteinek.

A tagok nem tenyészthetnek, ha nincs elég idejük, megfelelő helyük és lehetőségük a kölykök és az anyakutya tartására és felnevelésére.

A tagok nem tenyészthetnek, ha nem tudják, hogy képesek-e a kölyköket addig tartani, amíg megfelelő gazdát találnak nekik.

Az Egyesületnek joga van a tenyésztőt és az almot bármikor ellenőrizni.

A kölykök eladása

A kölyköket 8 hetes korukban lehet a legkorábban eladni, addig a tenyésztőnél kell maradniuk. A tenyésztő csak akkor adhatja el a kölyköket, ha azok legjobb tudomása szerint egészségesek. Azokat a kölyköket, amelyek bármely szempontból nem egészségesek, vagy láthatóan nem felelnek meg a fajtastandardnak, csak akkor lehet átadni az új tulajdonosnak, ha a tenyésztő teljes körűen, írásban tájékoztatja a kölyök hibáiról és ennek várható következményeiről.

A tenyésztőnek joga van ahhoz, hogy a tenyésztési szempontból nem teljes értékűnek ítélt kölyöknek csak regisztrációs lapot váltson ki.

A tenyésztő nem adhat el kutyát, ha tud róla, hogy a kölykök laboratóriumba, állatkereskedésekbe verseny díjazására, vagy kereskedőhöz kerülnek.

Kereskedő az a személy, aki profitszerzés céljából további eladásra vásárol kölyköket.

Követendő az, ha a kölyköt a tenyésztő közvetlenül az új tulajdonosnak adja el, miután megbizonyosodott róla, hogy az új tulajdonos körülményei a drótszőrű magyar vizsla felneveléséhez és tartásához megfelelőek. Vizsgálni kell az új tulajdonos vonatkozásában az állatszeretetet, időt, anyagi lehetőségeket, tartási körülményeket, mozgatási lehetőségeket.

A tenyésztőnek biztosnak kell lennie abban, hogy az új tulajdonos megfelelően informált a fajta tulajdonságairól és szükségleteiről, gyarapítsa ezen ismereteit.

A tenyésztő nem adhat el kölyköt olyan esetben sem, ha harmadik személynek veszik annak tudta nélkül.

Bármely tag, aki megszegi a fenti tenyésztési szabályokat, valamint az állatvédelmi szabályokat, felelősségre vonható!

A tenyészvonalak, illetve családok leírása

A vonal többé-kevésbé zárt körben tenyésztett állományt jelent.

a) *Genetikai vonal* olyan állatcsoport, amelynek tagjai bizonyos őssel közeli rokonságban vannak, ugyanakkor a többi ős nem közeli rokon. Az ilyen vonalak, amelyeket rendszerint adott cél érdekében állítanak elő, genetikailag egyöntetűek.

b) *Genealógiai (leszármazási) vonal* olyan állatcsoport, amely egy híres apaállattól származik. A genealógiai vonal rendszerező elv, de tényleges, a fajta többi egyedétől megkülönböztető jelentősége nincs, így a nemesítő munkában alig használható.

c) *Tenyészvonal* olyan genealógiailag egységes állatcsoport (részpuláció, párosítási csoport), amely bizonyos tulajdonságokat biztonságosan örökít. A tenyészvonal a genetikai vonaltól különbözik. Értékét nem a rokontenyésztés adja, hanem az, hogy az egy apaállattól származó

vonalhoz tartozó állatokat generációról generációra úgy párosítják, hogy az értékes őstől való távolodás ellenére a megkülönböztető genetikai és fenotípusos érték fennmaradjon.

A *család* tenyésztési értelemben adott egy-egy (rendszerint értékes) nőivarú őstől származó állatok csoportját jelenti, ivadékcsoporthoz, nemre való tekintet nélkül. A család egy-két generáción keresztül képvisel csak valós tenyészértéket, mivel az ősök szerepe generációk múlva egyre inkább elhomályosodik.

A párosítási terv készítésének elvei és a szelekció rendje

Párosítás: A párosítás fogalmán a következő generáció szüleinek kijelölését, kiválasztását értjük. Ebből következően a továbbtenyésztésre kiválasztott egyedek párosítása határozza meg a drótszőrű magyar vizsla populációban kialakuló gén- és genotípus-gyakoriságokat, tágabb értelmezésben az állatállomány tenyész- és hasznóértékét.

Párosítási terv: A fajtatizta-tenyésztésben az azonos fajtába tartozó egyedek párosítását jelenti.

Génbanki állományok, nukleusz populáció párosítási terve: Minden esetben egyedi párosítás. Típustulajdonságok, funkcionalitás és egészségi mutatók kiemelt jelentősége. Elsődleges cél a genetikai variancia fenntartása, a küllemi szelekció során háttérbe szorult vonalak és családok preferálásával.

Aktív fajtafenntartó populáció párosítási terve: Minden esetben egyedi párosítás. A tenyésztő szakmai belátása szerint történik a Tenyésztési Program előírásai és a Tenyésztési Tanács iránymutatásai szerint.

A drótszőrű magyar vizsla populációból kiválogatandóak a jelenleg meglévő nagyhatású, meghatározó tenyészkanok, amelyek alkotják a genealógiai vonalakat.

A családok kialakítása szempontjából meghatározandók a kimagasló teljesítményű tenyészszukák.

Minden tenyészhető minősítésű szukához – amennyiben a tulajdonos fedeztetni szeretné – párosítási tervet kell készíteni és a Tenyésztési Tanácsnak meg kell küldeni. Ez tájékoztató adatközlésként kezelendő.

Amennyiben a szuka tulajdonosa nem a drótszőrű magyar vizsla tenyésztő szervezet tenyésztési engedélyével rendelkező kannal kíván fedeztetni, a párosítási terv a Tenyésztési Tanács támogató határozatával válik elfogadottá.

A Tenyésztési Tanács az Egyesület honlapján évenként közli a javasolt tenyészkanok jegyzékét.

A tenyésztési engedéllyel rendelkező kanok párosításakor nem szabad figyelmen kívül hagyni a génmegőrzési szempontokat, melyek a genealógiai vonal megőrzése és az egyensúly fenntartása.

A genetikai variabilitás megőrzése érdekében fontos a vonalankénti több kan tenyésztésben tartása.

Amennyiben egy ritkaság okán nukleusz állományba tartozó, de eredményeiben nem a legkiválóbb szuka utódja a szukanál minőségben jobbat mutat, akkor a szuka kiesik, és utódja viszi tovább a családot.

Bármely genealogiai vonal kiesése a genetikai változatosság csökkenését, óhatatlanul a származásilag azonos gének növekedését, az állomány genetikai beszűkülését vonja maga után.

A tenyésztőknél kellő mennyiségű és megfelelő minőségű tenyészkan állomány áll a rendelkezésre, melyek felhasználása optimális. Az adott évben született almok tekintetében egy-egy kan túlzott használata nem jellemző, fenntartva ezzel a genetikai változatosságot.

A tenyészszuka állomány származásuk tekintetében jól illik a tenyészkanok vonalaihoz. Kerülendő a szoros rokontenyésztés.

A párosítási terv meghatározása a tenyésztő szakmai belátása szerint történik a tenyésztési program előírásai és a Tenyésztési Tanács iránymutatásai mentén.

A szelekció rendje

Napjainkban a drótszőrű magyar vizsla tenyésztésében mesterséges szelekcióról beszélünk, amely többlépcsős rendszerben történik.

Fenotípus: az adott tulajdonság teljes megjelenési képe, magában foglalja mindazt az információt, amely a tulajdonságot jellemzi.

Genotípus: az adott tulajdonságot kialakító gének és az azok közötti kölcsönhatások összességét jelenti.

Többlépcsős szelekciós rendszer:

1. genotípus vizsgálat: pedigréanalízis, ősök és oldalági rokonok vizsgálata, káros recesszív gének kiszűrése - DNS mintavétel alapján
2. fenotípus vizsgálat: funkcionális típusbíráló, homogén harmonikus felépítés, másodlagos ivari jelleg - Tenyészszemle részletes bírálaton
3. saját egészségügyi szűrések: csípőízületi diszplázia szűrés, genetikai vizsgálatok eredményei,
4. belső értékmérő tulajdonságok vizsgálata: funkcionalitás, idegrendszer, hasznosítási tulajdonságok - Alapvizsga, Vadászati Alkalmassági Vizsga, Vizi-mezei vizsga, Őszi Tenyészvizsga, Mindenés Vizsla Vizsga
5. szaporodásbiológiai alkalmasság vizsgálata: fedező készség, szoptatási és kölyöknevelési képesség, almonkénti kölyökszám stb.
6. utódvizsgálat: ugyanazon kan több szukától származó utódainak vizsgálata vagy egy szuka több aljának vizsgálata, különböző kanoktól

A magyar ebfajták ismert származású egyedeinek a száma folyamatosan csökken. A populáció méretéből fakadóan egyre gyakoribbá válik a rokon egyedek véletlenszerű párosítása, ami beltenyésztettséghez és genetikai leromláshoz vezet.

A populációk dinamikájából adódóan a fajták létszáma hol csökken, hol nő majd ismét csökken. A populáció génkészletét minden esetben a lecsökkent létszám limitálja, így az újra megnövekedő állományban egyre kevesebb lesz a rendelkezésre álló variancia.(palacknyakhatás).

Az ideális populációtól való eltérés, a populációk méretbeli különbségének számszerűsítésére alkották meg az Effektív Populációméret (Ne) nevű mutatószámot. Az Effektív Populációméret a fajta azon egyedeit foglalja magába, amelyek valóban átadják

génjeiket a következő nemzedéknek. Az elméleti 1:1 ivararány (ahány szuka annyi kan a tenyésztésben) mellett a populáció létszáma (N) megegyezik az Effektív Populációmérettel (N_e). Amennyiben az ivararány ettől eltérő - és természetesen az ebajtáknál eltérő -, akkor az N_e értéket képlettel lehet meghatározni. Az Effektív Populációméret és a populáció beltenyésztettsége törvényszerűen összefügg.

$$\text{Effektív Populációméret } (N_e) = 4N_m \times N_f / (N_m + N_f)$$

N_m : kanok száma a tenyésztésben, N_f : szukák száma a tenyésztésben

Elméleti modell számítás százas populációban az Effektív Populációméret és a beltenyésztettség szemléltetésére

létszám összesen	szuka szám	kan szám	N_e	belteny%
100	50	50	100	1,00
100	60	40	96	1,04
100	70	30	84	1,19
100	80	20	64	1,56
100	90	10	36	2,78
100	99	1	3,96	25,25

Az apaállat használatának szabályai

A tenyésztő szervezet populáció szinten a fajta genetikai diverzitásának fenntartása érdekében az Effektív Populációméret (N_e) emelésére és a beltenyésztettség csökkentésére törekszik.

Kritikus méretű populációknál a genetikai variancia indokolt szelekciós nyomás mellett apai ágon a genealogiai vonalak, anyai ágon a családok körének bővítésével valósítható meg.

A lehető legtöbb tenyészkan állomány aktív alkalmazása szükséges. A tenyészkanok kijelölése a többlépcsős szelekciós rendszerben történik. A nukleusz állományba sorolt tenyészkanok a fajta legértékesebb egyedei.

Tenyésztésre csak minősített apaállat használható, kerülendő egyes egyedek túlzott favorizálása.

A génbanki és sporttenyésztői állomány nyitott, egymás között átjárható.

A termékenyítés természetes és mesterséges úton történhet.

Feltétlenül megfontolandó, hogy egy kan után évente hány törzskönyvezhető alom hozható le.

A fajta génkészletei felderítésének eljárása és hasznosítása

A fajta génkészletének felderítése a DNS vizsgálatokra épül. A drótszőrű magyar vizsla fajta zárt törzskönyvéből következik, hogy az értékes gének a tenyésztő szervezet által nyilvántartott állományban rejlnek. A tenyésztő szervezet és a génmegőrző szakembereinek feladata, hogy a bármilyen szempontból ritkának és értékesnek vélt gének hordozóit megfigyelje és a tenyésztés során megfelelően alkalmazza. A fajtaazonossági és származásellenőrzési vizsgálatok mellett a génbanki megőrzés lehetővé teszi a drótszőrű

magyar vizsla fajta genetikai adatbázisának kialakítását és adatok tudományos elemzését. Ezek alapján mérhetőek a populáció dinamikai változások és becsülhető a genetikai távolság.

A drótszőrű magyar vizsla tenyésztő szervezetének törekedni kell arra, hogy a nemzetközileg fellelhető állomány egységes tenyésztési elveken alapuló génmegőrzési feladatai elvégezhetőek legyenek.

A forgalmazás, az export és az import szabályai

A tenyészállat-forgalmazást a 129/2004. Fvm. rendelet szabályozza. Tenyészállat az egyedi azonosítást követően csak az elismert tenyésztő szervezet által kiállított származási lappal kerülhet hazai és külföldi forgalmazásra. A tenyészállat behozatalához a tenyésztési hatóság engedélye szükséges, melyet a behozatal előtt legalább 15 nappal a tenyésztési hatósághoz benyújtott kérelemmel kell kérvényezni.

Tenyészállatnak az az eb minősül, mely teljesítette a tenyésztésbe vételi előírásokat és tenyészengedéllyel rendelkezik. A honosításhoz a hatósági engedélyt és az export pedigret mellékelni kell, a honosítási kérelem nyomtatványt az eb tulajdonosa által kitöltve, a kérelmet a MEOESZ-hez címezve, az elismert tenyésztőszervezet által "Tudomásul véve, engedélyezve" záradékkal ellátva kell a MEOESZ-hez eljuttatni.

A drótszőrű magyar vizsla tenyészállatait, valamint in-vitro szaporítóanyagát kivinni csak a kiszállításnak a tenyésztési hatóság részére történő írásbeli bejelentését követően lehet. Legalább megadandó adatok: törzskönyvi szám, fajtája, neve, születési helye és ideje és a kiszállítás várható ideje.

A génbanki állomány külföldre nem értékesíthető. Amennyiben a tenyészkutya Kiviteli származási igazolást kap a MEOESZ-től, ebben az esetben a vonatkozó szerződés szerint a MEOESZ vállalja a Tenyésztési hatósághoz történő bejelentést a származási lap kiállításával együtt. Amennyiben a fogadó ország nem igényel magyarországi kiviteli származási igazolást, ebben az esetben a tulajdonosnak kell megtennie a bejelentést. A kutya honosítására az Állattenyésztési hatóság jóváhagyása után van lehetőség.

A honosítás menete

A honosítási kérelem nyomtatványt az eb tulajdonosa által kitöltve, a kérelmet a MEOESZ-nek címezve, de az elismert tenyésztő szervezet úján kell eljuttatni a MEOESZ-hez, a Szervezet a honosítási kérelem „tudomásul vettem, engedélyezett” záradékkal ellátott példányát eredetben adja át a MEOESZ-nek, aki a jelen szerződés szerinti megbízás alapján vezeti be a honosított ebet a törzskönyvbe. Az „engedélyezett” záradékkal a Szervezet igazolja, hogy a honosított egyed rendelkezik a szükséges behozatali engedéllyel.

A magyar eb fajták tenyészállatait, illetve szaporítóanyagát kivinni csak a kiszállításnak a Tenyésztési Hatóság részére történő írásbeli bejelentését követően lehet. Bejelentésnek tartalmaznia kell a kutya nevét, fajtáját, egyedi azonosítóját, törzskönyvi számát, születési helyét és idejét, illetve a kiszállítás várható időpontját.

Tenyészállatot és szaporítóanyagot az ország területéről kivinni csak a tenyésztési hatóság által hitelesített származási igazolással lehet.

Export származási igazolás kiállítása esetén, az alábbiak szerint kell eljárni

A kiviteli származási igazolás kérelem nyomtatványt az eb tulajdonosa által kitöltve, a kérelmet a MEOESZ-nek címezve kell eljuttatni a MEOESZ-nek. A MEOESZ gondoskodik arról, hogy amennyiben a tulajdonos azt kéri, úgy a 129/2004. FVM R. szerinti kiviteli bejelentést tőle átveszi és a Tenyésztési Hatóságnak legkésőbb az export pedigre kiadása napján azt maga postázza vagy a hatóság által megjelölt módon eljuttatja. Az export pedigre kérelem példánya eredetben a MEOESZ birtokában marad. A MEOE Szövetség az export pedigre kérelmet a jelen szerződés szerinti megbízás alapján teljesíti. Az export pedigre a kérelmezőnek kerül kiadásra.

Regisztrációs lappal rendelkező egyed, nem kaphat export pedigrét.

Amennyiben nem kerül kiállításra kiviteli származási lap, akkor az eladónak kell jelenteni a tenyésztési hatóság felé a kivitel tényét.

Nem kell bejelentést tenni a tenyészállat kiállításra, versenyre történő behozatalához, kiviteléhez, illetve átszállításához, valamint a tenyészállat egyéb célú, hat hónapot meg nem haladó időtartamú behozatala és kivitele esetében, ha az állatot a származási országba visszaszállítják, és ezt a körülményt a behozatalkor, illetve kivitelkor hitelt érdemlően igazolják. Ha az így behozott tenyészállatot belföldön akarják forgalmazni, illetve tenyészállatként hasznosítani, a tenyésztési hatósághoz haladéktalanul meg kell tenni a bejelentést.

Tartási feltételek

A tenyészállatok in-situ és indokolt esetben ex-situ módon tarthatók.

A fajták kialakulásakor jellemző in-situ tartásmód a munkakutyák, így a magyar kutyafajták esetében van létjogosultsága, természetesen a drótszőrű magyar vizsla használata, etetése, állategészségügyi ellátása minden esetben a „jó gazda” gondosságával történik.

Az ex-situ tartási mód a drótszőrű magyar vizsla kialakulásakor jellemző, eredeti tartási, takarmányozási és szelekciós feltételektől eltérő technológiák és művi eljárások alkalmazása a tenyészállat - nevelésben és - tenyésztésben. Napjainkban ez a tartásmód az állatvédelmi szabályok betartása mellett történik. A kutyákat szabadon kell tartani. Mivel a drótszőrű magyar vizsla magában hordozza a hagyományos célok szerinti viselkedési formákat, saját és fajtársai érdekében meg kell oldani az elkülönítésüket, ha szükséges (pl. tüzelő szuka, vemhesség, pozícióharcok), de csak úgy, hogy a kutyák esetleg másik helyiségbe kerülnek át a tartási helyen, kennelen belül. Az előbb említett lehetőségeken túl továbbra is szigorúan tilos a kutyák boxokban, ketrecekben, szállítódobozokban való tartása! Minden tenyésztőnek törekednie kell arra, hogy kutyái békében egymás mellett éljenek.

Az állattartónak gondoskodnia kell arról, hogy az állatok tartási helyén a környezeti viszonyok megfeleljenek az állatok szükségleteinek, valamint hogy a tartási helyük úgy legyen kialakítva, hogy az ne okozhasson sérülést az állatoknak.

Állandó fényben vagy állandó sötétségben, valamint állandó zajban állatot tartani nem szabad!

A terület vagy kennel legyen jól szellőztethető és kielégítő természetes fény világítsa meg. Tilos a kutyákat ablak nélküli, természetes fénytől elzárt helyen tartani! A helyiségeket tisztán, szárazon féregtől, parazitáktól, rovaroktól mentesen kell tartani.

A falakat és a talajt hőszigetelő, könnyen mosható, fertőtleníthető burkolattal kell ellátni.

A tető nedvességet át nem eresztő, és tökéletesen huzatmentes kell, hogy legyen. A kutyáknál a minimum hőmérséklet 10 C fok.

A hatályos Állatvédelmi Törvény alapján az állat tartási helyének olyan méretűnek kell lennie, hogy az állat fajára jellemző mozgási igényét ki tudja elégíteni. Eb esetében a mozgási igény az állat mozgatása útján is kielégíthető, azonban esetükben is törekedni kell az olyan tartási módra, amely lehetővé teszi az állat kedve szerinti mozgását.

Tilos a drótszőrű magyar vizsla 20 nm-nél kisebb területen tartósan elhelyezni!

A kennel kialakításánál ügyelni kell arra, hogy a kutyák ne sérülhessenek meg és át ne ugorhassák a kerítést. A kerítés olyan anyagból legyen, ami a kutyákat nem sérti meg és az egészségükre nem ártalmas. A kennel-terület napos és árnyékos, szél és eső ellen védett területekkel rendelkezzen.

Minden kutyának naponta legalább 5-6 óra mozgási lehetőséget kell nyújtani (rossz idő esetén pl. télen többször kevesebb ideig való mozgatás szükséges). A mozgási igényt sétával, a szabadon lévő területeken lehet kielégíteni, amikor a tenyésztő foglalkozik a kutyáival (pl. játék, labdázás). Minden felnőtt és kölyökkutya naponta legalább 3-4 óra emberi társaságot, érintkezést, beszédet és odafigyelést kapjon a szokásos ellátáson (etetés, ápolás stb.) kívül. Ez az odafigyelés a tenyésztőtől és a kutyákkal szoros kapcsolatban álló személyektől kell, hogy kiinduljon. A testi érintkezés elengedhetetlen, amit nem szabad felületes simogatásokra korlátozni.

Vemhes, ellő vagy szoptató szukanak és almainak saját nyugodt és kifogástalanul tiszta helyet kell biztosítani. Az ellető, illetve kölyöknevelő hely biztonságuk érdekében legalább 4 nm, amelyen kívül a szukanak napjában többszöri kijárási lehetőséget kell biztosítani, valamint 4-5 hetes kor után már a kölyköknek is naponta többszöri mozgáslehetőséget kell adni.

Az alom és felnevelési helységben minimum 19 C-nak kell lennie. Az ellető ládában minimum 24-25 C legyen a kölykök 3 hetes koráig, melyet elsősorban a láda egyik sarkára irányított infralámpával javasolt biztosítani, a hőmérséklet ellenőrzésével. Almot nevelő szukanál az infralámpa használata nem kötelező, amennyiben melegítőpárna van használatban.

Az ellető láda és környezete fertőtleníthető kell, hogy legyen, és itt különösen ügyelni kell a maximális higiénia betartására. A helyet mindig tisztán, szárazon, férgektől-, parazitáktól-, rovaroktól mentesen kell tartani. Legyen a hely jól szellőztethető és kielégítő természetes fény világítsa meg.

Szigorúan tilos a kutyákat ketrecekben, boxokban, szállítódobozokban tartósan tartani, mert ezzel a kutya a megfelelő mozgási lehetőségétől meg van fosztva. Kivételes esetben, szállításkor, kiállításon a kutya érdekében, védelmére átmenetileg maximum pár órára, megfelelő méretű ketrecekben (a kutya fel tudjon állni, és meg tudjon fordulni benne) rövid ideig tartó elhelyezés megengedett. Beteg vagy lábadozó kutyát a kutya érdekében, hogy

saját magában kárt ne tehessen, kizárólag állatorvosi javaslatra (állatorvos javaslata az ilyen jellegű tartásra, meghatározott időtartamra) meghatározott ideig zárt boxban, ketrecben lehet tartani.

A kutya az ember közelében, társállatként tartva képes csak realizálni a benne rejlő genetikai képességeket. Tartható lakásban, kennelben, udvaron, kertben. Az elegendő szabad mozgásról minden esetben gondoskodni kell. Az esetleges elkóborlást meg kell akadályozni.

Tenyészet megszüntetése

Amennyiben az állam által létrehozott génbanki programban részt vevő tenyésztő úgy dönt, hogy tenyészetét részben vagy teljes egészében megszünteti, szándékát időpont megjelöléssel írásban jeleznie kell az elismert tenyésztő szervezet részére.

Természetes személy, mint tenyésztő elhalálása esetén, amennyiben szükséges, a tenyésztő szervezet tagjai a fajtamentő szervezetekkel együttműködve igyekeznek gondoskodni az állatok elhelyezéséről.

Nukleusz állományban a minősített aktív korú tenyészállatok külföldre nem értékesíthetők. Azok elhelyezését és további hasznosítását az ország határain belül a tenyésztő szervezet a tagjai körében igyekszik megoldani. A nukleusz állományon kívüli populáció hányad biztonságos elhelyezésére is törekedni kell.

Magántulajdonú nukleusz állományba sorolt egyedek értékesítése során az egyesület segítséget nyújt a tulajdonosnak azzal, hogy kijánlja a tagoknak a tenyészállatokat, biztosítva az egyesületi tagok elővásárlási jogát. Egyidejűleg kísérletet tesz egyesületen kívüli értékesítésre is.

Eredménytelenség esetén felajánlja a tenyészállato(ka)t megvételre az államnak. Amennyiben a belföldi értékesítés sikertelen, – a visszavásárlás jogának fenntartása mellett – hozzájárul a külföldi értékesítéshez.

A magántulajdonú nem nukleusz állományba sorolt egyedek értékesítése esetén nincs beleszólása az egyesületnek, a tulajdonos megkötés nélkül felszámolhatja a kennelét. Ritka családok egyedei esetén és/vagy különösen veszélyeztetett geneológiai vonalba tartozó kanok értékesítése esetén a nukleusz állományba sorolt egyedeknél leírtak szellemében próbál eljárni, segíteni a tulajdonosnak.

Származás és teljesítmény adatok nyilvántartása, igazolása

A származásnyilvántartás a rokoni kapcsolatok nyilvántartását szolgálja. Az adatok gyűjtését az egyesület a Törzskönyvi Szabályzat előírásai szerint végzi.

A teljesítmény vizsgálatok célja a tenyészbekegyezésértékének megállapítása. A teljesítmény vizsgálatokat és az adatok gyűjtését az egyesület a Teljesítményvizsgálati Szabályzatában rögzítettek szerint végzi.

A származás- és teljesítmény nyilvántartás az egyesület nyilvántartásából kérhető le. Ezen nyilvántartásokról az egyesület csak az arra jogosultaknak ad információt.

Az egyesület adatbejelentést, igazolást az általa rendszeresített nyomtatványokon fogad el és állít ki.

Az Egyesület a tenyészállatokról, a született almokról, a tenyészállatok saját teljesítményéről nyilvántartást vezet, melyet a tenyésztők rendelkezésére bocsájt, hivatalos honlapján közzétesz.

Az ebek jelölésének szabályai

Jogszabály írja elő, hogy minden kutyát egyedi azonosítóval, transzponderrel (mikrochippel) kell megjelölni, ezt az Egyesület is kötelezőnek minősíti. Célja, hogy az eb tartós megjelölésével az bármikor azonosítható legyen.

A chip beültetését a tenyésztő által választott állatorvos végezheti.

A chip beültetést kizárólag hat hetes kort betöltött kölykökön szabad végezni.

A chipet a kölyök bal lapockája fölött a bőr alá kell ültetni.

A beültetést az egyesület által rendszeresített nyomtatványon dokumentálni kell, melyet a tenyésztő aláír és az állatorvos az aláírásával és a pecsétjével hitelesít.

Az állatorvos feladata a chipezési adatokat az országosan, illetve nemzetközileg elfogadott adatbázisban rögzíteni.

A tenyésztő a chipezési igazolást az alombejelentéskor juttatja el az Egyesülethez, ahol az archiválásra kerül.

Alom- és kennel ellenőrzés

Az Egyesület alom- és kenneellenőrzést új kennelnév kiváltása esetén, illetve szűrőpróba szerűen, vagy indokolt esetben végez.

Az alomellenőrzést az alábbi személyek végezhetik:

- az Egyesület elnöke,
- az Egyesület tenyésztésvezetője és a Tenyésztési Tanács tagjai,
- az Egyesület elnöke által megbízott egyesületi tisztségviselő,

Az alom- és kennel ellenőrzéskor jegyzőkönyv készül, melyet a tenyésztésvezetőnek kell eljuttatni.

Minden olyan tenyészetnél, ahol első alom születik, az Egyesület alomellenőrzést végez. Alomellenőrzés során az ellenőrzést végző személy vizsgálja, hogy az szuka és kölykök a fajta igényeinek valamint az állatvédelmi törvény erre vonatkozó előírásainak megfelelő elhelyezésben részesülnek-e.

Az alom- és a kennel ellenőrzés történhet szűrőpróba szerűen, vagy ha az Egyesület tudomással bír az ellenőrzés szükségességéről.

Származás ellenőrzés módja és dokumentálásának rendje

A drótszőrű magyar vizsla törzskönyvezendő egyedekének származását a tenyésztési hatóság által meghatározottak szerint DNS alapú származás ellenőrzéssel kell igazolni.

Az alom megszületésének tényét a kölykök 4 hetes koráig be kell jelenteni az Egyesület honlapján közzétett elektronikus felületen.

A megszületett alombokban minden kölyöktől vérmintát kell venni a DNS alapú származás ellenőrzéshez. A mintavétel a microchip behelyezését követően vagy vele egy időben végzendő, tekintettel arra, hogy annak számát is rögzíteni kell a „Vizsgálat kérő” lapon. A mintavételt kizárólag állatorvos végezheti, aki a „Vizsgálat kérő” lapot aláírásával és pecsétjével látja el.

A tenyésztő a „Vizsgálatkérő lapot” a vérmintákkal együtt megküldi a Nébih Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság Állatgenetikai laboratóriumába (1143 Budapest, Táborkok u.2.).

Az állatorvos igazolást állít ki a transzpander (microchip) beültetéséről, mely két példányban készül. Az egyik a tenyésztő példánya, melyet az „Alombejelentővel” küld meg az Egyesület részére, a másik példány az állatorvosnál marad, aki ez alapján regisztrálja a microchipet az erre a célra létrehozott adatbázisban.

A kölykök számára a származási lapot csak a laboratórium DNS vizsgálat eredménye után van mód megrendelni.

Az ellenőrzés és igazolás rendje

Nyilvántartások, igazolások:

a) A Magyarországi Drótszőrű Magyarvizsla Tenyésztők Egyesülete a drótszőrű magyar vizsla kutyafajtára vonatkozó Törzskönyvet, a Származási Igazolások elkészítését és azok nyilvántartását a Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületeinek Szövetségével (MEOESZ) kötött megbízási szerződés keretei között végzi.

b) A Származási Igazolások elkészítése z Egyesület Törzskönyvezési Szabályzata alapján történik. A született kölykök Származási Igazolásain szereplő adatokat az Egyesület Tenyésztésvezetője ellenőrzi és hagyja jóvá.

c) A tenyészminősítést adó rendezvényeken (tenyészszemlék) rögzített adatokról, a minősítések kiadásáról, azok összesítéséről az Egyesület nyilvántartást vezet. A kiadott minősítések minden esetben a Származási Igazoláson is feltüntetésre kerülnek, illetve átadásra kerül a MEOESZ-nek a törzskönyvi nyilvántartásba való felvételhez.

d) A Származási Igazolással rendelkező, de a tenyésztésből kizárt/kiesett kutyákról az Egyesület nyilvántartást vezet.

e) A tenyésztési joguktól felfüggesztett vagy eltiltott tenyésztőkről a Klub nyilvántartást vezet.

f) A törzskönyvezés folyamatának részeként esetenként elvégzett alomlátogatások alkalmával felvett Jegyzőkönyveket az Egyesület papír alapon tárolja.

g) A teljesítményvizsgálatok és a törzskönyvezési folyamat során elrendelt származásellenőrzés elrendelését és eredményét tartalmazó határozatokat, vizsgálati eredményeket az Egyesület papír alapon tárolja.

h) A dokumentumok (kérelmek, igazolások stb) beküldése történhet elektronikus és postai úton egyaránt, kivételt képez a Származási igazolásra történő bejegyzés (pl: tulajdon átírás, kiesés igazolása), ilyen esetekben az eredeti Származási lapot postai úton kell be-/vissza küldeni.

Adatszolgáltatás

Az országos állattenyésztési adatbázisba történő adatküldés módja és rendje

A Magyarországi Drótszőrű Magyarvizsla Tenésztők Egyesülete önállóan, vagy megbízottja által a saját adatbázisából a jogszabályban meghatározott adattartalommal adatot szolgáltat az országos állattenyésztési adatbázisba.

Adatszolgáltatás a mindenkori adatvédelmi előírások figyelembe vételével történhet.

Tenyésztési adatok kiadása tudományos kutatások, szakdolgozatok, diplomamunkák készítéséhez az Egyesület hozzájárulásával történhet, a megfelelő előírások betartása mellett.

A tenyésztő szervezet tenyésztési programjában történő változtatást az illetékes hatósággal történő egyeztetést követően lehet végrehajtani és azt írásban jelenteni kell.

5. MELLÉKLETEK

1.sz. Melléklet

Teljesítmény Vizsgálati Szabályzat

A fajtatizta eb tenyésztésére vonatkozó teljesítményvizsgálat keretszabályai

1. A szabályzat összeállításakor a fajta származási országának követelmény rendszerét kell figyelembe venni.

2. A teljesítményvizsgálati szabályzatnak tartalmaznia kell legalább a következőket:

- a) a tenyészcélnak megfelelő (küllem, munkateljesítmény) teljesítményvizsgálat szabályait;
- b) kiállítási szabályzatot;
- c) a bírálatok és vizsgák rendjét, a bírók kijelölésének szabályait, az elérhető címek és díjak rendjét;
- d) a versenyszabályzatot;
- e) a teljesítményvizsgálatot végzők személyi feltételeit;
- f) a nemzetközileg elfogadott irányelvek alapján kidolgozott tenyészeb kiállítás és a munkavizsga szabályzatot;
- g) a bírói testület működési szabályzatát, a bírók minősítésének követelményrendszerét, a bírók felelősségét;
- h) a munkavizsgálóval rendelkező fajták esetében a teljesítményvizsgálatban résztvevő segédek minősítésének követelményrendszerét;
- i) a jelen rendelet hatálybalépése előtt szerzett teljesítményvizsgálati eredmények figyelembevételi szabályait;
- j) az importált egyedek származási országban szerzett teljesítményvizsgálati eredményeinek figyelembevételi szabályait;
- k) a nem a tenyésztőszervezet által rendezett tenyészeb kiállításon, vagy külföldi tenyészeb kiállításon megszerzett teljesítményvizsgálati eredmények figyelembevételének szabályait.

A drótszőrű magyar vizsla teljesítményvizsgálatakor, küllembírálatakor kiemelten figyelembe kell venni a fajta származási országának, hazánknak a követelményrendszerét, előírásait, azt figyelemmel kell kísérni és az esetleges változásokat alkalmazni kell.

2. sz. Melléklet

Tenyésszemle Szabályzat

1. A tenésszemle célja

Csak egészséges, fajtatípusos, kifogástalan és a standard követelményeknek megfelelő drótszőrű magyar vizsla tenyésztése engedélyezett az Egyesületben. (a továbbiakban: egyesület). Tenyésztésre alkalmatlan drótszőrű magyar vizslát a tenyésztésből ki kell zárni.

2. Tenésszemle rendezvények

- 2.1. Tenésszemlét csak az egyesület vezetősége által kiírt helyen és időpontban vagy annak előzetes írásbeli engedélyével lehet tartani, amelyet országos, szakirányú weboldalakon, valamint facebookon közzé kell tenni, megfelelő időben. A tenésszemlék számát és helyszínét az egyesület vezetősége évente igény szerint határozza meg.
- 2.2. Indokolt esetben az egyesület elnöke „rendkívüli” tenésszemlét engedélyezhet. A rendkívüli tenésszemle szabályai és követelményei megegyeznek az általános tenésszemle szabályaival.

3. Tenésszemle bíró

A tenyésztés-engedélyezés végrehajtásához az egyesület vezetősége egy, különösen jól képzett, az FCI által elismert bírót hív meg, mint tenésszemle bírót. A tenésszemle bírót a vezetőség döntése alapján az egyesület Elnöke kéri fel vagy hagyja jóvá.

4. A tenésszemle végrehajtási rendelkezései

- 4.1. Tenésszemle más rendezvénnyel együtt, pl. kiállítás, vagy kutya show napján is rendezhető.
- 4.2. A tenésszemlének ott kell történnie, ahol elegendő hely van a kutya mozgásának elbírálásához.
- 4.3. Csak chippel rendelkező és azonosítható kutyák vehetnek részt a tenésszemlén.
- 4.4. Az előzetes nevezés a tenésszemlére nem kötelező. Jelentkezni a tenésszemle napján, a helyszínen, személyesen lehet. Az ismételt tenésszemle esetén mellékelni kell a régi tenésszemle bírálati lapját a nevezés megtörténtekor.

5. A részvétel feltételei

- 5.1. A tenésszemlén csak olyan kutya vehet részt, amely az egyesület által elismert származási lappal rendelkezik.
- 5.2. Betegsége gyanús, vagy beteg kutyát nem szabad felvezetni.
- 5.3. Minden kutyának chip szám alapján azonosíthatónak kell lennie. Azonosíthatatlan kutya nem bírálható.
- 5.4. Kanoknak és szukáknak egyaránt a 12 hónapos kort be kell tölteniük a bírálat napján.
- 5.5. A tenésszemlén a fajta standard-ben meghatározott szőrkonfúcióban kell a kutyát bemutatni.

6. A tenyészszezlén a következő iratokat kell bemutatni:

- eredeti származási igazolást
- javasolt szűrővizsgálati eredmények igazolása, amennyiben van
- ismételt bemutatásnál az előző tenyészszezle bírálati lapját
- a kutya érvényes oltási bizonyítványát

7. A vizsga dokumentációja

Az egyesület által kiadott formanyomtatvány, a 2 példányos TENYÉSZSZEMLE BÍRÁLATI LAP (11. melléklet) és a TENYÉSZSZEMLE ÖSSZESÍTŐ LAP.

A tenyészszezle bírálati lap az alábbi adatokat tartalmazza:

- a kutya nevét
- fajtáját, chipszámát
- születési idejét, ivarát, törzskönyvi jelét
- a tulajdonos nevét és címét
- a küllembírálati leírását
- a kutya minősítését
- a küllembíró aláírását, pecsétjét
- a bírálathelyét és időpontját

A bírálathelyek másodpéldánya az irattárban lefűzésre kerülnek, eredményük pedig a törzskönyvi adatbázisban feldolgozásra kerül.

A tenyészszezlemlén elbírált kutyák nevét, chipszámát és minősítését a tenyészszezle összesítő lapon, sorszámozva listázni kell. A tenyészszezle végén a listát egyértelműen le kell zárni és az összesítőt a küllembíró aláírásával és pecsétjével hitelesíti. A Tenyészszezle összesítő lapot az egyesület irattárában le kell fűzni és meg kell őrizni.

8. A tenyészszezle menete

A bírálathely megkezdése előtt minden esetben a chip-leolvasóval leolvasott chipszámot és a származási igazoláson szereplő chipszámot egyeztetni kell.

A standardnak megfelelő típus és mozgás vizsgálata:

A drótszőrű magyar vizsla lényeges segítség nélkül kell bemutatni a bírónak (vezetés tempós jármódban, laza pórázon). A standardban megkövetelt szőrminőség és szín korrekt megítéléséhez kréták, hintőporok színezők és spray-k használata tilos. Ilyen manipuláció esetén a kutya nem bírálható. A kutyákat tisztán, a rendezvényre felkészítve kell bemutatni.

A bírálathely alatt a kutyának nyugodtan kell viselkednie, nem lehet agresszív. A fogazathely vizsgálatát, elbírálatát tűrnie kell.

A tenyészszezlemlé bírálathelyt minden kutya elbírálatáshoz közzé jegyző rögzíti, a bíró diktálása alapján. A bíró a kutyáról részletes leíró bírálathelyt diktál és a bírálathely végén közzé a minősítést, amely lehet:

NEM TENYÉSZTHETŐ véglegesen

NEM TENYÉSZTHETŐ ideiglenesen (ebben az esetben a tenyészszezle egy év múlva megismételhető)

TENYÉSZTHETŐ

TENYÉSZTÉSRE JAVASOLT (amennyiben az egyed rendelkezik: mentes, vagy enyhe csípőizületdiszplázia szűrővizsgálati eredménnyel, valamint Őszi Tenyésztővizsgálattal, vagy Vízi-mezei vizsgálattal és ezt a tenyésztésben bemutatja és törzskönyvi regisztrációra átadja)

A bíráló végén a bíráló aláírásával és pecsétjével hitelesíti az eredményt.

A jegyző feljegyzi a tenyésztés eredményét a kutya eredeti származási igazolására.

A kutya tulajdonosa megkapja a tenyésztés bírálati lapnak az eredeti példányát.

9. Súlyos hibák, tenyésztésből kizáró okok

A drótszőrű magyar vizsla fajtastandard előírásában megnevezett kizáró hibákat vesszük figyelembe, kiegészítve az alábbiakkal.

- fogzárdási hibák: előreharapás, hátraharapás, nyitott harapás
- alsó, vagy felső metszőfog hiány

A tenyésztés bírálata során a bíráló megállapíthatja, hogy a tenyésztésből kizárás végleges, vagy a tenyésztés egy későbbi időpontban még megismételhető.

A tenyésztés abban az esetben ismétlődhet újra, ha a kutyánál a megállapított hiba vagy viselkedés-zavar várható időn belül javulhat.

10. Záró rendelkezések

A tenyésztés szabályzat és a végrehajtási rendelkezések a drótszőrű magyar vizsla tenyésztési programjának alkotórésze.

Ez a tenyésztés szabályzat a tenyésztő szervezeti kinevezés napjától lép életbe.

Az Egyesület elismer minden, 2013. október 24.-e előtt keletkezett, FCI bíráló által kiadott tenyésztés minősítést és elfogadja azokat, valamint a fajta korábbi tenyésztőszervezete által adott minősítést.

3.sz. Melléklet

Alapvizsga szabályzat (AV)

FELADATOK:

1. Mezei keresés:

1.1. Orrjóság: (értékszám: 4)

Az egész mezei keresés során kell értékelni. Figyelembe kell venni, hogyan és milyen távolságról jelzi a vad jelenlétét, vadhelyeket, csapákat, inkább a talajt szaglássza vagy kihasználja a légszimatot.

1.2. Keresés stílusa: (értékszám: 3)

Nem követelmény a kiforrott keresési stílus, inkább az érdeklődés, a találni akarás (főleg az első vad vagy vadhely utáni munkát kell figyelembe venni), a fejtartás, az önállóság (vagyis az, hogy ne csak a gazdája parancsára, figyelmetlenül szaladgáljon, hanem vezetőjétől bátran távolodjon el.). Mutassa a törekvést a kigyóvonalban való keresésre. Pozitívan értékelendő, ha megpróbál "utánajárni" az érzett szagoknak, még ha ezáltal a keresési séma megtörik, lekeresetlen területek maradnak is ki. Figyelembe veendő a fajtára jellemző, könnyed, kiegyensúlyozott, harmonikus mozgás is.

1.3. A vad jelzése, vadmegállás: (értékszám: 4)

Nem követelmény a szilárd és kitartó állás, nem hiba, ha a madár megmozdulására a kutya beugrik. Maximális osztályzat csak akkor adható, ha a kutya a vad észlelését jól jelzi és legalább néhány másodpercig kifejezetten áll, legalább egy vadat szagra áll, nem csak közvetlen közlő, a vad megpillantásakor.

1.4. Gyorsaság, kitartás (értékszám: 1):

A vizsla a munka nagyobb részében vágtában, de legalább lendületes ügetésben dolgozzon. Nem hiba, ha vadhelyeknél, csapáknál leáll szimatolni, esetleg csak a vezető buzdítására megy tovább. Érdeklődése, munkakedve a munka vége felé se csökkenjen. Nem tekinthető hibának, ha csak az első vad megtalálása után kezd intenzíven dolgozni, ha a munka első részében is mutatott érdeklődést és kezdeményezőkézséget.

2. Elhozás-teszt: Szintidő: 3 perc / vad

Feladat: a kutyának meg kell fogni és önállóan hozni kell a szőrmés és szárnyas vadat, nem elegendő, ha a szájába tett apportot hozza. Legmagasabbra értékelendő, ha a vezető által eldobott vadat a kutya önállóan felveszi és hozza. Apport: friss szárnyas és szőrmés vad (A teszt kezdete előtt minden kutyának néhány perc lehetőséget kell biztosítani a próbálkozásra). A vezető bármilyen segítséget adhat a kutyának, játszhat vele, ingerelheti a vaddal, de az értékelésnél ezt számításba kell venni. Joga van szintidőn belül többször próbálkozni. Amennyiben csak az egyik vadat hajlandó a szájába venni, csak minimális osztályzatot kaphat.

2.1. Érdeklődés a vad iránt (értékszám: 3):

Követelmény, hogy a kutya folyamatos és nagyfokú érdeklődést mutasson. Ha rövid szaglászás után elfordul, és csak a vezető fokozott és többszöri buzdítására hajlandó felvenni és hozni minimum 3 métert, nem kaphat 1-esnél jobbat. Maximális osztályzatot kaphat az a kutya, amelyik kifejezett érdeklődést mutat a vad

megpillantásakor és rövid bevezetés, próbálgatás után az eldobott vadhoz odavágtázik és rövid fogáskeresés után megfogja a vadat.

2.2. Fogás, elhozás módja (értékszám: 2):

Maximális pontot kap, ha a vadat vonakodás nélkül, határozottan, "tele szájjal", de nem durván megfogja és legalább öt métert viszi. Fogásigazítás nem hiba. Hibák: a vad többszöri megrázása, "gyömöszölése", rágása, olyan kemény fogás, hogy sérül a vad, vagy ha csak undorral, "foghegyről" hozza. Törekvés a kikezdésre súlyos hiba. Minimum-követelmény, hogy a vadat a földről önállóan fölvegye, és pár métert vigye.

2.3. Csapakövetési hajlam (értékszám: 1):

Az elhozás teszt teljesítése után a vezető az egyik - választása szerinti - vadat (szőrmés vagy szárnyas) kb. 30 méter távolságra egyenes vonalban elhúzza oly módon, hogy a csapa kezdeténél a vadat alaposan a talajhoz dörzsöli és tollat vagy szőrt is nagy bőségesen az elején. Ezt a kutya nem láthatja. Nagyon gondosan kell kiválasztani a területet, hogy a lehető legjobb szagvételi lehetőséget biztosítsunk a fiatal kutyának (talaj, növényzet, szélirány: hátszél) Ezután odavezeti kutyáját a nyom elejéhez, ott megmutatja neki a csapa indulási helyét. Innen a kutyának kell kidolgoznia a nyomot. A vezető kísérheti kutyáját, szabadon megválaszthatja, hogy vezetőken vagy szabadon dolgozzon a kutyája. Nem követelmény a csapa precíz kidolgozása, bírálendő a csapakövetési hajlam, az érdeklődés, az akarat.

3. Vízi teszt: Szintidő: 5 perc

Feladat: vad kihozása a vízből a vezető választása szerint. A vezető - akár előzetes rövid 0,5-1 perces parti gyakorlás után - bedobja a vadat úgy, hogy legalább néhány métert kelljen úszni érte. A kutya azonnal indulhat az apportért.

Sikeres kihozás után - átadást nem követelünk, elég, ha a partra hozza - azonnal vissza kell dobni az apportot. Amikor a kutya másodszor is a vízben van, a levegőbe kell lőni (de a puska legalább 15 méterre legyen a kutyától). A kutyának folytatni kell a munkát. A vezető bízathatja, parancsot adhat, dobálhat.

Ha a kutya a lövés után elhozás nélkül kijön a vízből, újra beküldhető. Fontos, hogy újra bemenjen a vízbe.

Ha a kutya lövés után semmiképpen sem küldhető be újra a vízbe, a "Viselkedés lövésre" osztályzata 0.

3.1. Vízkedvelés (értékszám: 3):

A feladat értékelésénél figyelembe kell venni, hogy a kutya hogyan megy be a vízbe (nem előny, ha beugrik), szívesen tartózkodik-e a vízben. Szép stílusú úszás itt még nem követelmény.

Maximális pontszámot az a kutya kap, amelyik a terep rövid felmérése után bátran bemegy és úszik az apportért.

4. Idegrendszer

4.1. Viselkedés lövésre (értékszám: 1):

Mind a mezei, mind a vízi teszt közben értékeljük. Maximális osztályzatot az a kutya kaphat, amelyik a mezei keresés feladatnál a lövések után - néhány másodperc tájékozódás után - változatlan tempóban és kedvvel dolgozik, és a vízi tesztnél a lövés után folytatja a munkát (ismételt parancsadás - irányító dobás nem hiba). Ha a mezei keresésnél a lövések után visszamegy a vezetőhöz és csak annak biztatása után, vonakodva folytatja a munkát, 1-es osztályzatot kaphat. Ha elszalad,

vagy nem folytatja a munkát, vagy a vízi tesztnél a lövés után kijön a vízből és nem úszik be újra, 0 osztályzatot kap.

4.2. **Temperamentum, munkakedv (értékszám: 3):**

Az egész vizsga alatt értékelendő. Figyelembe kell venni, hogy kellő barátságossággal viszonyul-e a bírókhoz (idegen emberekhez), hogyan reagál idegen kutyák jelenlétére (oktalan agresszivitás komoly hiba), milyen a kapcsolata vezetőjével, törekszik-e a kapcsolattartásra. Mutasson kifejezett érdeklődést a feladatok iránt, legyen benne vadászszenvedély. Fiatal korban kisebb hiba a túl élénk, nehezebben kézben tartható viselkedés, mint az érdeklődés nélküli, "langyos" vagy félény, bizalmatlan, vagy túl agresszív, verekedésre hajlamos magatartás.

ÉRTÉKELÉS:

A feladatoknál a kutya a feladatok leírásánál szereplő értékszámokkal kialakított pontszámot kaphatja. Maximum elérhető 100 pont, 61 ponttól megfelelt, 81 ponttól kiválóan megfelelt minősítéssel. Az a kutya, akinek bármilyen feladatnál 0 osztályzatot kapott, nem felelt meg, függetlenül az összes pontszámtól.

A vizsgán megfelelt az a kutya, akinek nincs 0 osztályzata és legalább 61 pontot elért.

4.sz. Melléklet

Vizslák vadászati alkalmassági vizsgálja (VAV)

A vizsga leírása

A vizsgát egy nap alatt kell teljesíteni. Minden elhozási feladatot külön kell értékelni, bármelyik megtagadása kizárást von maga után.

Ki kell zárni a vizsgán azt a kutyát, amelyik:

- lövésfélő, ideggyenge, agresszív
- vadúzó, amely nem hívható vissza és azzal a vadászatot zavarja
- nem hozza el a őtt vadat
- annyira fegyelmezetlen, hogy azzal a vadászatot zavarja
- a vadat kikezdi, elássa

A kutya sikeresen teljesíti a vizsgát, ha a megszerezhető összes pontszám legalább 50%-át megszerzi. A VAV feladatainak teljesítése jó alapot ad arra, hogy a vadászat rendjének megfeleljen, ezért a vizsgán szigorúan kell bírálni a fegyelmet és a kutya lövés utáni munkáját.

Vizsgakövetelmények, bírálati szempontok

1. Viselkedés lőálláson (értékszám: 3)

A kutyának a lőálláson álló vadász mellett, vagy a vadász előtt kell feküdni vagy ülni. A hajtás zajára és lövésekre nyugodtan kell maradnia, eső vadra csak parancsra mehet el. Vizsgán a vizsgázók egymástól 15-20 m-re állnak kutyáik mellett. A hajtást a gyakorlati vadászathoz kell közelíteni. Minden kutya előtt egy lövést kell leadni.

Szabályos végrehajtás:

ha a kutya láb mellett hasal, vagy ül, sem lövésre sem vadkelésre nem hagyja el helyét

2. Láb mellett követés vonalhajtásban (értékszám: 3)

Vadászat közben gyakran a kutyának nem kell keresnie, ilyenkor vezetője lába mellett haladjon és onnan csak parancsra mehet el.

Vizsgán a rendező vonalba állítja a vizsgázókat és vonalhajtásban indítja el őket. A kutya láb mellett menjen, néhány métert mehet előre vagy hátra is maradhat. Hajtás közben a vizsgázó, vagy a kísérő vadász lövést ad le. Bíró utasítására a kutyát előre kell küldeni, majd visszahívni.

Szabályos végrehajtás:

ha a kutya láb mellett a vezetője sebességének megfelelően halad lövésre onnan ne távolodjon el, parancsra menjen előre és visszahívható legyen.

3. Behívás, visszahívás, megállíthatóság (értékszám: 6)

Keresés közben a kutya a megszokott jelre (sípra, hangra) azonnal reagáljon és jöjjön vissza vezetőjéhez

Szabályos végrehajtás:

ha síp vagy füttyjelre azonnal reagál és visszajön vezetőjéhez, vagy megállva várja a további parancsot.

4. Viselkedés lövésre (értékszám: 3)

Minden olyan feladatnál, de főleg keresés közben kell elbírálni és minősíteni a kutya lövésre történő viselkedését.

Ha keresés közben a kutya olyan félelmet mutat a lövésre, hogy a lövés után a munkát nem folytatja, vagy elmenekül, vagy nem akar a vezetőjéhez visszamenni, a vizsgából ki kell zárni.

Szabályos végrehajtás:

lövésre a kutya hasaljon, üljön, vagy álljon meg és további parancsig maradjon helyben.

5. Viselkedés vadkeléskor (értékszám: 3)

A vadászatot leginkább az a kutya zavarja, amelyik minden felkelő vad után elrohan. Vadkeléskor a kutyának nem szabad a vad után beugrani, hanem a vezető parancsára folytatni kell a keresést, de ha mégis beugrik visszahívható legyen.

Szabályos végrehajtás:

ha vadkelésre a kutya hasal, de legalább helyben marad és nem üldözi a kelő vadat.

6. Keresés vadászaton (értékszám: 5)

Vizsgán az adott terepnek megfelelően kerestessünk a kutyával. Lehetőleg 30-40 cm magas növényzettel borított terepen bíráljunk (legelő, lucernás, stb.) A feladatnál azt kell értékelni, és bírálni, hogy a terephez és a változásokhoz - árok, bokrok, stb. - hogyan alkalmazkodik a kutya keresése azért, hogy vezetője lövéshez jusson. Nem a széles, rohanó keresés a jó, hanem a vad megtalálásának szándéka.

7. Együttműködés a vezetővel, irányíthatóság (értékszám: 4)

Bírálandó, hogy a vizsga során mennyire figyel vezetőjére, együtt vadászik-e vele, vagy csak ösztönösen követi. Ugyancsak bírálni kell a kutya irányíthatóságát is.

8. A vad jelzése, utánhúzás (fajtára jellemző módon) (értékszám: 4)

Keresés közben kell bírálni. A kutya, ha megérzi keresés közben a vad szagát, azt viselkedésével, mozgásával jelezze. Lassan húzzon a meglapuló vadra és azt szilárdan állva jelezze.

Hiba:

- ha jó széllel jelzés nélkül "belerohan" a vadba, és azt felveri,
- ha a kutya áll és közben a vad elgyalogol

Szabályos végrehajtás:

ha a kutya szilárdan áll, jelzi a vadat és azt a vezetője "kitaposással" rebbenti fel. A kutya elől gyalogoló vadat utánhúzással követi és azt fajtájának megfelelően jelzi.

9. Sebzett vad megkeresése csapán (értékszám:6)

A fácánt 100-200 méterre kell elhúzni, úgy hogy közben egy tompaszögű törést készítünk. A csapa indulási helyét néhány kitépett hasi tollal jelezzük, a végén ott hagyjuk az elhúzott fácánt, azt elrejteni nem szabad. Nyílt terepen a csapa készítője jó széllel, nagy ívben térjen vissza, fedett terepen hagyja a fácánt a csapa végén, majd tovább megy és elrejtőzik úgy hogy lássa amikor a kutya a vadhoz ér. A vonszalékot mindig hátszállal húzzuk! A kutya a csapa húzását nem láthatja! Ezután a bíró megmutatja a csapa indulási helyét, a vezető a kutyáját 10-15 méteren keresztül követheti pórázon, majd ott szabadon enged.

Vadászaton a kutya önállóan keresse meg a vad leesési helyét, illetve rálövési helyét. A csapát a kutyának önállóan kell kidolgoznia és a vadat a vezetőjéhez kell vinnie.

- ha a csapáról letér, de arra önállóan visszatér nem tekinthető hibának
- ha a csapáról letér és nem tér vissza ahhoz, még kétszer indítható
- ha a kutya nem jut el a vadig, vagy a vadat nem veszi fel és nem hozza vezetőjéhez, akkor a feladatot nem teljesítette.

A megtalált vadat a kutya tépés, rágás nélkül vegye fel és vigye vezetőjéhez.

10. Lőtt vad megkeresése légszimattal (értékszám:5)

Fedett, de átlátható terepen kihelyezünk egy darab lőtt nyulat és azt a kutyával széllel szemben megkerestetjük és elhozzatjuk.

A kutyát kb. 50 méterről indítjuk el keresni, a vezető kb. 20 méteren keresztül kísérheti. A kutyának önállóan kell megkeresni a vadat, majd azt a vezetőjéhez kell vinnie. A vezető irányíthatja kutyáját, de minél kevesebb parancssal. Keresési idő: 5 perc

Bírálandó a kutya igyekezete a vad megtalálására, orr használata és a vad elhozása. Ha a vadat nem hozza el, a feladatot nem teljesítette.

11. Lőtt vizivad elhozása mélyvízből (értékszám: 4)

Olyan, lehetőleg vízi növényzettel ritkán borított vízfelületen vizsgáztassunk, ahol a kutyának úszva kell a bedobott kacsát kihozni és vezetőjéhez vinni. A kutya ne lássa a kacsát

bedobását, lehetőleg légszimattal keresse meg és hozza ki. A vezető irányíthatja kutyáját.
Keresési idő: 5 perc

Szabályos végrehajtás:

ha egy parancsra keresni indul, felveszi a kacsát és vezetőjéhez érve ülve adja át. Ha a kutya partra érve fogást igazít nem hiba, de ha gyömöszöli, megrágja, játszik vele az hibának számít.

5.sz. Melléklet

Vízi-mezei vizsga (VMV)

I. Általános rendelkezések:

1. A vízi mezei vizsga célja a minőségi tenyészállomány kiválogatása vadászati adottságok szempontjából. Magas szinten vizsgálja a fajtára jellemző vadászati adottságok, illetve az ennek kifejeződéséhez szükséges kiképzettség és fegyelmezettség meglétét.
2. A vízi-, mezei vizsga teljesítése a feltétele az ötnyelvű munkavizsga igazolvány megszerzésének.
3. A vizsgára nevezhető minden rövid és drótszőrű vizsla, amelyik az érvényes tenyésztési szabályzat előírásainak megfelelt (Küllem, alapvizsga és CSD szempontjából egyaránt.). Valamint nevezhető minden VII fcs.-ba tartozó kutya, amelynél a fajta tenyésztéséért felelős szervezet ezt a vizsgát elismeri.

II. feladatok részletes ismertetése:

A. MEZEI MUNKA

Mezei keresés

Keresési idő: 15 perc.

A vezető minél diszkrétebb módon, minél kevesebb paranccsal és irányítással dolgozzon. Magasabbra kell értékelni az önállóan, kevés parancsra dolgozó vizslát.

1. Orr minősítése: (értékszám: 6)

A kutya orrjóságát a mezei keresés és a lőtt vad megkeresése légszimattal feladatok során kell értékelni.

Az elbírálásnál értékelni kell: milyen távolságról észleli a kutya a vadat, vadnyomokat, milyen fejtartással fut. Azt a távolságot, ahonnan a kutya a vadat állja, itt nem kell figyelembe venni. A jó orr legbiztosabb jele a nagyobb távolság, ahonnan a vadat észleli, és a magabiztosság a jelzésekben és a vadmegállásban.

A jó orrhasználat abban jut kifejezésre, hogyan használja ki a szelet, hogyan választja meg a keresés módját és a fordulókat a körülmények függvényében, Jó orrhasználat esetén a vizsla mindig a szél felé tartja az orrát, tempóját a szimatvételi lehetőségekhez, az adott terepszakaszhoz igazítja. Fejét keresés közben vízszintesen tartó vizslának mindig jobb az orra, mint az állandóan talajt szimatoló vizslának.

Hibák: A vad megközelítése kis távolságra jó széllel. A vad kihagyása. Stabil állás vad nyomon, csapán, a vad fekvőhelyén, stb.

Értékelés: a mezei keresés osztályzatai: - orrjóság

- orrhasználat

Elveszett vad keresése légszimattal: - orrjóság

A három osztályzat átlaga adja a végső osztályzatot az orrminőségre.

2. Keresési mód (értékszám: 5)

A keresés időtartama minden kutyánál összesen legalább 15 perc legyen.

A keresés legyen aktív, intelligens, módszeres és a terephez, időjáráshoz alkalmazkodó. A kutya dolgozzon önállóan, térnyerő, a fajtára jellemző megfelelő tempójú, de egyenletesen és kitartó, túlnyomórészt vágásban – de legalább ügetésben –, magas fejtartással, állandó orrhasználatot és vadászszenvédélyt tükrözően. A gyorsabb keresés előny mindaddig, amíg a tempó összhangban van a körülményekkel, és nem megy az eredményesség (a vad megtalálása) rovására. A mozgás milyensége legyen a fajtára jellemző.

A keresés (kilengések) irányát a szélirány határozza meg, a stílus mindig tükrözze, hogy a kutya érzékeli, és figyelembe veszi a szél irányát, erősségét, a szagvételi lehetőségeket. A keresés szélességét (oldalirányú kitérések távolságát) a terepadottságok és a szélviszonyok határozzák meg: a szélesebb a jobb, azonban mindig tudjon kapcsolatot tartani vezetőjével. Megfelelő körülmények esetén a kb. 80-100 lépés szélesség elvárható a 4-es osztályzathoz. Minimális követelmény az 50-60 lépés keresési szélesség.

A fordulónál a kutya mindig vegye figyelembe a szélirányt. Az előremenést a terület és az időjárási körülmények (szagvételi lehetőség) határozzák meg, de ne legyen több 30 – 40 lépésnél. A kijelölt területet a kutya keresse át és minden alkalmat használjon ki arra, hogy vadat találjon. Jelezze a területen található vadnyomokat, vadfekvéseket, de ezáltal nem lehet töredezett, akadozó a keresés. Ne maradjon ki vad, azonban az esetlegesen kihagyott vad értékelésénél a bírók a körülmények és lehetőségek figyelembevételével döntsenek a minősítésről.

Hibák: Tervszerűtlen, önállóan, szenvédély nélküli keresés, csak homlokszéllel (előre) keresés. A vezetőhöz való tapadás, húzódás, lassú mozgás. Keresés orrhasználat nélkül.

3. Vad jelzése, ráhúzás, utánhúzás (értékszám: 5)

Keresés közben az észlelt vadat a kutyának magabiztosan és egyértelműen jeleznie kell.

A jelzés után, a helyzet és a vad viselkedése függvényében a kutya vagy azonnal áll, vagy lassuló mozgással a vadra ráhúz, majd a vadat határozottan állja.

Állás után, ha a vad előtte fut, utána kell húznia úgy, hogy őt a gazdája követhesse. Utánhúzáskor a kutya mindig a vezetője előtt, lehetőleg önállóan dolgozzon, maradjon kontaktusban a vaddal. A kutya vezetője nem előzheti meg a kutyát, nem keresheti a vadat,

a kutya és a vad között nem mozoghat, kivéve, ha a bíró a meglapuló vad felkeltésére utasítást ad. Megengedett az utánhúzásra való diszkrét biztatás vagy a kutya csitítása.

Hibák: önállótlan, csak a vezető parancsára végzett utánhúzás, eredménytelen utánhúzás, a vad kinyomása parancs nélkül, az utánhúzás megtagadása.

4. A vadmegállás (értékszám: 5)

Keresés közben a kutyának a talált vadat nyugodtan és biztosan kell állnia.

A vadmegállás legyen szilárd és kifejező. Friss vadhelyet, nyomot csak rövid (max. 3-4 mp.) állással szabad jelezni, azután a kutyának önmagát kell korrigálni.

Ismételt vad kihagyás vagy meg nem állás esetében a vizsla 0 osztályzatot kap.

Hibák: rövid vagy nem biztos állás, a vad idő előtti felrebbentése, üres állás, ha parancsra áll, a vad megtagadása (nem állja meg, elfordul és továbbmegy a megtalált vadtól)

5. Viselkedés vadkelésre és lövésre (értékszám: 3)

A vad felrebbenésekor vagy kiperdülésekor és lövés után a kutyának nyugodtan kell viselkednie, helyben kell maradnia. Maximális osztályzatot csak az a kutya kaphat, amelyik a vezető egy parancsára helyben marad. Elfogadható, ha a vizsla beugrik, de a vezető 6-8 lépésen belül leállítja. Lövésfélő vagy lövésérzékeny kutya a vizsgából kizárandó.

6. Vezethetőség, engedelmség mezőn (értékszám: 3)

Ezt a feladatot a teljes mezei munka során kell elbírálni. A kutya kéz vagy hangjelre reagáljon és hajtsa végre a vezetője parancsát.

A vezethetőség a vezető és vizsla közötti együttműködés feltétele. Ezt beszámítjuk az engedelmség osztályzatba. A vezethetőség fejezi ki a vizsla irányíthatóságát, az állandó kapcsolattartást a vezetővel.

7. Kitartás és gyorsaság keresés közben (értékszám: 4)

A keresés egész ideje alatt a vizslának azonos tempóban, változatlan érdeklődéssel és szenvedéllyel kell keresnie. A vizsla gyorsasága a növényzet, szélirány, időjárás és vadsűrűség függvénye. Szabad mozgást engedő növényzetben kívánatos a lendületes keresés.

Elhozások:

8. Lőtt vad megkeresése légszimattal, feltétlen elhozás (értékszám: 4)

Idő: 10 perc

Egy szárnyas és egy szőrmés vadat kell kihelyezni az általános előírások szerint.

A kutyát vezetője elhozási parancs nélkül keresni küldi a vad irányába. A vizsla önállóan, lehetőleg irányítás nélkül végezze munkáját. (Ha a kutya lényegesen elhagyja a képzeletben kijelölt keresési területet, a vezető visszairányíthatja oda – ez nem jelent hátrányt az értékelésnél)

Miután a vizsla észlelte a vadat, semmilyen parancs nem adható annak elhozásáig.

A mennyiben a vezető a vad észlelése és felvétele között parancsot ad, a kutya maximum 2-es osztályzatot kaphat. A kutyának az először megtalált vadat hoznia kell, utána a vezető parancssal küldheti a második keresésére. A mennyiben a vad megtalálásakor azt nem veszi fel, már az első vadnál is véglegesen 0 osztályzatot kap.

Ha a szintidő alatt csak egy vadat talál meg a kutya, az addig elért osztályzat felét kapja.

A körülményeknek megfelelően gyors, szenvedélyes, céltudatos, önálló munka, tervszerű kereséssel érdemel maximális osztályzatot.

A feladat végrehajtása közben rész-osztályzatot kell adni a kutya orr-minőségére is, az 1. pontnál leírtak szerint.

9. Szárnyas vad elhozása, átadása (értékszám: 3)

A korrekt elhozás és átadás követelmény, de az átadáshoz egy parancs adható.

A 8-as és 11-es feladatoknál egyaránt értékeljük, és a két részjegy átlaga adja a végső osztályzatot.

10. Lőtt szőrmés vad elhozás (értékszám: 3)

Ld. 9. feladat.

A 8-as és 12-es feladatnál egyaránt értékeljük és a két részjegy átlaga adja a végső osztályzatot.

11. Szárnyas vonszalék kidolgozása (értékszám: 4)

A vonszalékot egy töréssel 150 lépés hosszan húzzuk. Értékelés az általános rendelkezésekben leírtak szerint.

12. Szőrmés vonszalék kidolgozása (értékszám: 4)

Idő: 10 perc

A vonszalékot két tompa kanyarral, kígyóformában 200 lépés hosszan húzzuk. Értékelés az általános rendelkezésekben leírtak szerint.

B. VÍZI MUNKA

13. Kajtatás nádban lőtt vad megkeresésével (értékszám: 5)

Idő: 5 perc

Egy megfelelően széles és mély nádasban kerestetjük a kutyát. Kb. olyan távolságra az indítás helyétől, hogy a kutya kb. 3-4 perc után érjen oda, bedobunk egy friss lőtt kacsát a sűrű nádasba. (Vigyázni kell, hogy a kacska ne akadjon fel a nádon.) A kutyának a gazdája parancsára a nádat készségesen, megfelelő szélességben és mélységben kell átdolgoznia. A kutya élénkítése és csendes irányítása nem számít hibának. Ha a kutya kijön a nádból, a vezetője utasítására vissza kell fordulnia.

Amennyiben az összes kajtatási idő kevesebb, mint 4 perc, a vad átadása után tovább kell folytatni a kajtatást. Amennyiben 5 perc alatt nincs meg a vad, de a kutya megfelelő intenzitással dolgozik, a munkaidő meghosszabbítható 3 perccel, a bírók megítélése szerint új kacska is bedobható. (A vad bedobása úgy történjen ebben az esetben, hogy a kutya közben a nádasban dolgozik, nem láthatja a dobást.) Vad terítékre kerülése nélkül az osztályzat 0. A korrekt átadás követelmény, de az átadáshoz egy parancs adható.

Minden kutyának külön nádszakaszt kell biztosítani.

14. Lőtt kacska megkeresése mély vízben (értékszám: 5)

szintidő: 10 perc

A feladat lényege, hogy az előzőleg meglőtt kacsát a kutya keresse meg nyílt vízben a vízállásos nádas szélénél. A kutya a vad bedobását nem láthatja.

A vadkacsát a szemben lévő nádas közelébe dobjuk egy lövés kíséretében úgy, hogy a kutyának legalább 30 métert úszni kelljen és a kutya lehetőleg a nyílt vízről szagot kaphasson a vadról. Friss, nem szétázott vadat kell használni. Lényeges, hogy a partról ne pillanthassa meg a vadat, tehát a szimata alapján kitartóan keresnie kelljen. A vezető szükség esetén irányíthatja kutyáját, de a keresés céltudatosságát, önállóságát értékelni kell. Ha a kutya egy idő után a kereséssel felhagy, és csak dobással tudja a vezető további munkára küldeni, 2-nél jobbat nem kaphat. A vad megtalálása és partra hozása nélkül a munka értékelése 0.

Amikor a kutya megpillantotta a vadat és közeledik hozzá, a vízre kell lőni a vad közelébe. Ha a kutya nem folytatja a munkát, hanem kiúszik, a félelem bármilyen jelét mutatja, a vizsgából kizárandó.

15. Lőtt vízivad elhozása, átadása (értékszám: 3)

Értékelni kell az elhozást és az átadást, de az átadáshoz egy parancs adható. Ha a kutya a víz szélénél leteszi a vadat, és nem viszi tovább, 1-esnél jobbat nem kaphat.

A 13. és 14-es feladatoknál egyaránt értékeljük és a részjegyek átlaga adja a végső osztályzatot, azonban egyik részjegy sem lehet 0.

16. Vízkedvelés, munkakedv vízben (értékszám: 2)

Figyelembe kell venni, hogy a vizsla hogyan megy a vízbe, hogyan úszik, szereti-e egyáltalán a vizet, szenvedélyesen, kitartóan dolgozik-e. Amennyiben a kutya csak az után megy be a vízbe, hogy vezetője valamit a vízbe dobott, 1-nél jobb osztályzatot nem kaphat.

III. Értékelés:

Díjba sorolás:

I. = 240 - 280

II. = 210 - 239

III. = 141 - 209 pont

6.sz. Melléklet

Őszi Tenyésztésvizsga (ÓTV)

I. Általános rendelkezések

A vizsga célja: megállapítani a fiatal vizsla természetes, örökletes adottságait, különös tekintettel a vadászaton való rátermettségre, amelyek, mint a jövőbeni tenyésztésnél nagy figyelmet érdemelnek. Fontos az idegrendszeri szilárdság ismételt vizsgálata is.

2. A vizsla vadászatra való bevezetése mezőn és vizen erre az időre már befejeződik. Így a kiképzés már gyakran fedi a természetes adottságokat. A bírónak ezért különösen nagy figyelmet kell szentelni az örökletes tulajdonságok kifejeződésére.

3. A vizsga rendezésének során törekedni kell arra, hogy szárnyas vadban és nyúlban gazdag terület és kellő nagyságú náddal benőtt vizes terület álljon rendelkezésre, mely utóbbiban a vizsla úszni tud.

4. Amennyiben egy bírói kör az összes feladatot bírálja, legfeljebb 8 kutyát lehet beosztani egy csoportba.

II. A feladatok ismertetése

1. Orrhasználat, orrjóság (értékszám: 6)

A kutya orrjóságát a teljes mezei munka során kell értékelni. Az elbírálásnál figyelembe kell venni: milyen távolságról észleli a kutya a vadat; hogyan használja a szelet, a keresés irányát, a terepadottságokat, a szél erősségét, a levegő nedvességtartalmát és hőmérsékletét, a vad fajtáját; a magabiztosságot a jelzésekben; valamint a kutya reakcióját olyan vadnyomokra, ahonnan nem látta a vadat szökni, illetve menekülni.

A nyúl kihagyása nem jelenti azt, hogy a kutyának biztosan rossz az orra.

Azt a távolságot, ahonnan a kutya a vadat állja, itt nem kell figyelembe venni (inkább azt, milyen távolságra jelzi).

Jó orrhasználat abban jut kifejezésre, hogy a vizsla mindig a szélre fordul, fejtartását a jó szélirány felé igazítja, tempóját az orrjósághoz, az adott terepadottságokhoz szabja. Fejét a keresés közben magasan tartó vizslának mindig jobb az orra, mint a talajt állandóan szimatoló, csapáztató vizslának.

Az orr elbírálásához alapos megfigyelés, tudás és tapasztalat szükséges. A végső értékelés megállapításánál figyelembe kell venni az "elveszett vad megkeresése légszimattal" feladatnál tett, orrjóságra vonatkozó megjegyzést.

Hibák:

A vad megközelítése kis távolságra jó széllel.

A vad kihagyása vagy ha beleszalad a vadba.

Stabil állás vad nyomán, fekvőhelyén, stb.

Állandó földön szimatolás, csapáztatás, alacsony fejtartás.

2. Keresési mód (értékszám: 5)

A megfelelően gyors, egyenletes tempójú, tervszerű, céltudatos, kitartó keresés a követelmény, túlnyomórészt vágóban - de legalább ügetésben -, magas fejtartással, állandó orrhasználatot és vadászszenvédélyt tükrözően. A keresési stílus összetevője a harmonikus, fajtára jellemző mozgás és fejtartás is. A gyorsabb keresés előny mindaddig, amíg a tempó

összhangban van a körülményekkel, és nem megy az eredményesség (a vad megtalálása) rovására. A keresésnek tükröznie kell a vadászszenvedélyt és a találni akarást. Lekeresetlen terület lehetőleg ne maradjon, a fordulokat a szélhez igazítsa. Megfelelő körülmények esetén a kb. 80-100 lépés távolság elvárható a 4-es osztályzathoz. Minimális követelmény az 50-60 lépés keresési szélesség. A keresés időtartama minden kutyánál legalább 10 perc legyen, de a hiteles bírálókat érdekében ezt a bírók meghosszabbíthatják néhány perccel.

Hibák:

Tervszerűtlen keresés

Csak homlokszéllel (előre) keresés.

A vezetőhöz túlzott kötődés vagy a kapcsolat hiánya, lassú mozgás.

Keresés orrhasználat és találni akarás nélkül.

3. A vad jelzése, ráhúzás, utánhúzás (értékszám: 4)

Keresés közben az észlelt vadat a kutyának magabiztosan és egyértelműen jeleznie kell. A jelzés után, a szituáció és a vad viselkedésének függvényében a kutya vagy azonnal áll, vagy lassuló mozgással a vadra ráhúz, majd a vadat határozottan állja. Állás után, ha a vad előtte fut, utána kell húznia úgy, hogy őt a gazdája követhesse. Utánhúzáskor a kutya mindig a vezetője előtt, kifejezően, határozottan dolgozzon, lehetőleg mindig maradjon kapcsolatban a vaddal.

A kutya vezetője nem előzheti meg a kutyát, nem keresheti a vadat, a kutya és a vad között nem mozoghat, kivéve ha a bíró a meglapuló vad felkeltésére utasítást ad. Megengedett az utánhúzásra történő biztatás vagy a kutya csitítása.

Hibák:

túl gyors utánhúzás

vad kinyomása parancs nélkül

utánhúzás hiánya

ha nem lesz meg a vad.

4. A vadmegállás (értékszám: 5)

Keresés közben a kutyának a talált vadat annyi ideig kell nyugodtan, biztosan és a fajtára jellemző módon állnia, amíg a vad föl nem kel, vagy fel nem keltik.

Vadnyomot, fekhelyet a kutyának csak rövid állással szabad jeleznie. A bizonyíthatóan háromszori vad kihagyás (vad meg nem állás) 0-val osztályozandó.

Hibák:

rövid, nem biztos állás

a vad idő előtti felrebbentése

üres állás

ha parancsra áll

a vad megtagadása (nem állja meg, elfordul és továbbmegy a megtalált vadtól)

5. Viselkedés vadkelésre (értékszám: 3)

A kutya a gazdája által felkeltett, vagy menekülő szárnyas vagy szőrmés vad kelésére viselkedjék nyugodtan, maradjon helyben. Maximális osztályzatot csak az a kutya kaphat, amelyik a vezető egy parancsára helyben marad. Elfogadható, ha a vizsla beugrik, de a vezető 6-8 lépésen belül leállítja.

Hibák:

a menekülő szárnyas vad után perdül vagy ugrik

engedetlenség

egészséges szárnyas vad megfogása

ha a kutya szőrmés vadat üldöz, de a gazdája parancsára abbahagyja, legfeljebb 3-as osztályzatot kaphat

ha a kutya élő szőrmés vadat fog (nyúl, üregi nyúl), legfeljebb 2-es osztályzatot kaphat többszöri utánperdülés és vadúzás, valamint többszöri élővad megfogás esetén 0 az osztályzat

6. Viselkedés lövésre (értékszám: 3)

Vizsgán a vadat nem lőjük meg. A lövés után a kutyának nyugodtan kell viselkednie, helyben kell maradnia. A feladat akkor ér véget, amikor a bíró utasítására a vezető pórázra veszi a kutyáját. Maximális osztályzatot csak az a kutya kaphat, amelyik a vezető egy parancsára helyben marad. Elfogadható, ha a vizsla beugrik, de a vezető 6-8 lépésen belül leállítja. Lövésfélő vagy lövésérzékeny kutya a vizsgából kizárandó.

7. Engedelmesség mezőn, vezethetőség (értékszám: 3)

Ezt a feladatot a teljes mezei keresés során kell bírálni. A kutya kéz és/vagy hangjelre reagáljon, és hajtsa végre vezetője parancsát.

A vezethetőség a vezető és a vizsla közötti együttműködés feltétele. Ezt is beszámítjuk az engedelmesség osztályzatba.

A vezethetőség fejezi ki a vizsla irányíthatóságát, az állandó kapcsolattartást a vezetővel, valamint az állandó készenlétet a vezető parancsainak teljesítésére. Az engedelmesség a jó kiképzés kifejezője, előfeltétele a vadászati használhatóságnak. Az osztályzat megállapításánál figyelembe kell venni az 5. 6. feladtnál nyújtott teljesítményt is.

8. Lőtt vad megkeresése légszimattal (értékszám: 4) Idő: 15 perc

A légszimattal keresés lényege, hogy a kutya a bárhol megtalált, kihűlt vadat felvegye, és a vezetőjéhez vigye.

Ezt a gyakorlatot növényzettel borított területen végezhetjük el, egy kihűlt szárnyas vad kihelyezésével.

A vezető a kutyáját 50 méterről, a bírók által kijelölt helyről keresésre küldi. A vizsla önállóan, lehetőleg irányítás nélkül végezze munkáját. (Ha a kutya lényegesen elhagyja a képzeletben kijelölt keresési területet, a vezető visszairányíthatja oda - ez nem jelent hátrányt az értékelésnél).

4-es osztályzatot akkor kap a kutya, ha a körülmények között elvárható gyorsasággal teljesíti a feladatot. Hiba, ha túl sokat kell irányítani, buzdítani. Amennyiben a vad megtalálásakor azt nem veszi fel, véglegesen 0 osztályzatot kap.

A bíró a munka során figyelje meg a kutya orrjóságát, orrhasználatát is, és tegyen erre vonatkozó megjegyzést a bírálati lap megfelelő rovatába.

9. Lőtt vad elhozás (értékszám: 3)

A korrekt elhozás követelmény, de az átadásakor egy parancs adható.

10. Szárnyas vonszalék kidolgozása (értékszám: 4) Idő: 5 perc

A szárnyas vonszalékot 150 méter hosszan, két töréssel húzzuk. Értékelés az általános rendelkezésekben leírtak szerint.

11. Szárnyasvad elhozás (értékszám: 3)

A korrekt elhozás és átadás követelmény, de az átadásakor egy parancs adható. Értékelés az általános rendelkezésekben leírtak szerint.

12. Nyúlvonszalék kidolgozása (értékszám: 4) Idő: 10 perc

A nyúlvonszalékot 300 méter hosszan, két töréssel húzzuk. Értékelés az általános rendelkezésekben leírtak szerint.

13. Szőrmés vad elhozás (értékszám: 3)

A korrekt elhozás és átadás követelmény, de az átadáskor egy parancs adható. Értékelés az általános rendelkezésekben leírtak szerint.

14. Kajtatás nádban, lőtt vizivad megkeresésével (értékszám: 4) Idő: 10 perc

A feladat lényege, hogy a kutya a kijelölt szakaszt keresse át, hogy az onnan kinyomott, felkeltett vadat a vadász lelőhesse, illetve találja meg az oda esett lőtt vadat.

A bírók egy lőtt kacsát előzőleg bedobnak a nádasba, és a kutya indítási helyét úgy határozzák meg a terep nehézsége függvényében, hogy a kutyának kb. 5-6 percet kajtatnia kelljen.

A kutyának gazdája parancsára a nádat készségesen, megfelelő szélességben és mélységben (mély vízben lévő nádrészeket is beleértve) módszeresen kell átdolgoznia. A kutya dolgozzon önállóan, de vezetőjével maradjon kapcsolatban. A kutya élénkítése és csendes irányítása nem hiba. A vezető követheti kutyája munkáját a nád szélénél. Ha a kutya kijön a nádból, a vezetője utasítására vissza kell fordulnia. A megtalált vadat fel kell vennie, el kell hoznia és szabályosan át kell adnia a vezetőjének. Amennyiben a vad megtalálásáig a kutya nem kajtatott legalább 5 percet, a bírók utasítást adnak a munka folytatására. Minden kutyának külön nádszakaszt kell biztosítani.

Hibák: az önállóan munka, túl gyakori vagy túl hangos biztatás, ha kikerül a kézből, és nem tart kapcsolatot vezetőjével, ha nem keresi át a rendelkezésre álló területet, ha nem találja meg vagy nem hozza el a vadat.

A vad szintidőn belüli meghozása nélkül a feladat értékelése 0, azonban, amennyiben a bírók úgy ítélik meg a körülményeket és a terep nehézségét, további 5 perc munkaidőt engedélyezhetnek, egy új vad bedobásával.

A vad elhozását és átadását a 14. feladatnál kell értékelni.

15. Kajtatás élő kacsá után (értékszám: 5) Idő: 20 perc

A kutya feladata a vadászat során szárnyazott, vízre eső kacsá nyomának követése és lehetőleg puska elé hajtása.

A vezető a bíró által megjelölt helyről indítja, vagy ha az a vizen van, odairányítja kutyáját, akiknek a kacsá nyomát követnie kell. Ha megtalálta a vadat, azt hajszolnia kell a feladat befejeztéig. Nem feladat az élő kacsá feltétlen elfogása, ezért amint a kutya üldözi a kacsát, az első adandó alkalommal a bíró adjon utasítást a lövésre.

Ha a kutya biztosan követi a kacsá nyomát, a rendelkezésre álló időt végigdolgozza, de a kacsá nem kerül terítékre, 4-es osztályzatot kaphat.

Ha a kacsá nem kerül terítékre, a lövést és a mélyvízi elhozást külön feladatként kell elvégezni.

Hibák: Érdeklődés nélküli kajtatás. Többszöri kijövés a vízből. Azok a kutyák, amelyek az úszónyomot nem veszik fel, illetve a kacsá őket nem érdekli; nem mennek a mélyvízbe, az általuk látott kacsát gazdájuk parancsára sem követik: 0 osztályzatot kapnak.

16. Lőtt kacsá elhozása mély vízből (értékszám: 3) Idő: 5 perc

A bíró a kacsát kb. 15-20 méterre a mély vízbe dobja. A kutya a kacsá bedobását láthatja. Amikor a kutya a vízben úszik a kacsá felé, a kacsá mellé kell lőni. A kutyának a kacsát hoznia kell, és szabályosan átadni (egy parancs adható).

Ha a kutya a lövésre visszafordul, vezetője parancsára sem megy újra a kacsáért és a vízből kijön, a kutya a vizsgából kizárandó.

17. Irányíthatóság, engedelmesség a vízben (értékszám: 3)

A bíró utasításának megfelelően a vezető küldje kutyáját előre, parancsra változtasson irányt,

és tudja tovább küldeni.

A kutyának a parancsokat készségesen és gyorsan kell végrehajtani.

7.sz. Melléklet

Kiállítási Szabályzat

1. Bevezető

Az egyesület az FCI jogosítványokkal rendelkező MEOE Szövetséggel vagy annak tagszervezetével együttműködve a kiállítások lebonyolításánál az alábbiak szerint jár el.

Nevezési létszámtól függetlenül a kutyák védelmében ajánlatos a fajta bírálatainak pontos kezdetét megadni.

A bírói körbe a jegyzőt, a ring titkárt, a tolmácsot és a tárgyi feltételeket az egyesület biztosítja a speciális fajtakiállításokra.

A kutyákat tilos bántalmazni, szeretetteljesen kell velük bánni a kiállításra való felkészülés során, és a bírálat közben és utána is! A kutyák külsejét tilos szándékosan mesterséges eszközökkel megváltoztatni, pl. festékek, színezők, a fogazattal történő manipuláció, stb. Állatvédelmi szempontok és a szabályzat megsértése esetén az egyesület vezetősége a tenyésztőt, kiállítót elmarasztalhatja, és a kiállítástól meghatározott időtartamra eltilthatja, amelyről az egyesület vezetősége dönt, a vétség súlyosságát figyelembe véve.

2. A kiállításokon való részvétel

Az FCI jogosítványokkal rendelkező szervezettel együtt rendezett kiállításokra vagy az FCI által elismert címet adó kiállításokra kizárólag az FCI által elismert származási lappal rendelkező kutyák nevezhetők be.

A kiállítás területére csak érvényes állatorvosi oltási igazolvánnyal rendelkező kutya vihető be.

A kutyák által okozott minden néven nevezhető kárért a kutya tulajdonosa felelős. Harapós kutya csak „harapós” jelzéssel, szájkosárral és rövid pórázon tartható a kiállításon. Az ilyen kutyáról a szájkosarat csak a bírói körben szabad levenni, bírói utasításra.

A kiállítás területén a kutyákat szabadon engedni tilos!

3. Nevezési feltételek

3. 1. A kutya tulajdonosa a nevezési határidő lejártáig (feladás dátuma) jogosult a kutyát benevezni.

A nevezéshez minden esetben csatolni kell:

- pontosan és olvashatóan kitöltött és aláírt nevezési lap egy példányát,
- a származási igazolás másolatát,
- a nevezési díj nevezési határidőig történő befizetésének igazolását, (csekkszelvény vagy banki kivonat másolata)
- champion osztályba történő nevezéshez a nemzeti vagy nemzetközi champion igazolás másolatát.

Minden kiállításra csak azonosítható kutyát lehet benevezni.

A kiállító a nevezési lap beküldésével egyidejűleg kötelezettséget vállal a nevezési díj befizetésére is, amely nevezési díj semmilyen esetben nem téríthető vissza, kivéve, ha a kutya a kiállítás rendezőjének hibájából nem kerül katalógusba, és így nem kerülhet elbírálásra.

A kiállító a nevezési lap aláírásával kötelezettséget vállal a kiállítás kezdési, illetve Best In Show időpontjának betartására.

3. 2. A nevezési lapon közölt adatokért a kutya tulajdonosa az aláírással és a beküldéssel egyidejűleg felelősséget vállal, a kiállítási szabályzatot magára nézve kötelezően elismeri.

3. 3. Nem nevezhetőek és nem bírálhatók a kiállításokon beteg, valamint a láthatóan vemhes (kb. 40 napos), vagy szoptató kutyák.

3. 4. A kiállításokon helyszíni nevezés nem lehetséges.

3. 5. A bírálat alkalmával a bíró utasítására a ring titkár jogosult a felvezetett kutyát azonosítani.

4. A kiállítás

1. A kiállító felelőssége, hogy a benevezett kutyájával a bírói körben, időben megjelenjen. Amennyiben az adott osztály bírálatát lekési, a bírálat befejezése után kérheti, hogy a bíró a kutyát minősítse, de nem tarthat igényt kitűnő minősítés esetén sem a győztes cím kiadásának megismétlésére. Az osztály bírálatának megkezdését követően az elkésett kutya felvezetője csak a bíró külön engedélyével léphet a bírói körbe. A helyezési eljárás megkezdése után érkezett kutya nem helyezhető.

2. A bírói körben a bírálat megkezdése után a bírálandó osztályba tartozó kutyákon és felvezetőiken kívül csak a bíró, az írnok, a ring titkár és szükség esetén a tolmács tartózkodhat. Kivételt képez a vezető bíró.

3. Támadó, harapós kutyák, amelyek nem hagyják magukat végigtapintani, kizárhatóak a bírálatból. Ilyenkor a bírálati lapra rá kell vezetni, hogy a kutya nem bírálható, és az okot is meg kell jelölni.

4. A kiállításokon csak a kiállítási katalógusban szereplő kutyák bírálhatók, kivéve, ha a rendezők adminisztrációs hibából adódóan felejtették ki a kutyát a katalógusból. Ebben az esetben a vezető bíró dönti el, hogy a kutya bírálható-e.

5. A kiállítás rendezője az elfogadott nevezéseket minden esetben köteles visszaigazolni postai úton, vagy e-mail formájában.

5. Átsorolás

Ha a kutya tulajdonosa egyes osztályokba történő nevezésekor nem csatolta a nevezéshez szükséges igazolásokat, a katalógus összeállításakor a rendező szervezet jogosult a kutyát automatikusan más, a csatolmányoknak megfelelő osztályba besorolni, természetesen a kutya korára tekintettel.

Ha a rendező szervezet elírást követ el, a vezetőbíró feladata a beküldött nevezési lapot ellenőrizni és a nevezési lapnak megfelelően a helyszínen a kutyát abba az osztályba átsorolni, ahova a tulajdonos nevezte, és csatolta a szükséges igazolásokat is. A megfelelő mellékletek hiányában a kutyát a kora szerinti – illetve ahol a katalógusban szerepel – osztályban kell elbírálni.

Egyéb esetben átsorolást a bírálati lapon és az összesítőn is fel kell tüntetni.

FCI konform szabályok

1. Kiállítási osztályok

Minor Puppy osztály: 3-6 hónapos korig.

Ebben az osztályban a kutyák a bírálati lapon leírást kapnak.

PUPPY osztály: 6-9 hónapos korig

Ebben az osztályban a kutyák csak leírást kapnak, és több kutya esetében a bíró sorsolást végez I-IV. besorolással. A kutyák fehér szalagot kapnak, ígéretes, vagy nagyon ígéretes differenciálás lehetőségével.

FIATAL osztály: 9-18 hónapos körig

Ebben az osztályban a kutyák leírást és minősítést kapnak. Több kitűnő minősítés esetében a bíró sorsolást végez kitűnő I-IV. besorolással. A kitűnő I. minősítésű kutya megkaphatja a Hungária Prima Junior (HPJ) címet, amelyhez egy kék-fehér szalag és HPJ kártya jár.

NÖVENDÉK osztály: 15-24 hónapos korig

Eben az osztályban a kutyák leírást és minősítést kapnak. Több kitűnő minősítés esetében a bíró sorsolást végez I-IV. besorolással. A kitűnő I. minősítésű kutya megkaphatja a CAC címet, amelyhez egy nemzeti színű szalag és egy kártya jár. A kitűnő II. minősítésű kutya megkaphatja Res. CAC címet, kártyával.

NYÍLT osztály: 15 hónapos kortól

Nevezhető minden 15 hónapos kort betöltött kutya, tekintet nélkül eddigi minősítéseire és címeire. Ebben az osztályban a kutyák leírást és minősítést kapnak. Több kitűnő minősítés esetében a bíró sorsolást végez I-IV. besorolással. A kitűnő I. minősítésű kutya megkaphatja a CAC címet, amelyhez egy nemzeti színű szalag és egy kártya jár. A kitűnő II. minősítésű kutya megkaphatja Res. CAC címet, kártyával.

MUNKA osztály: 15 hónapos kortól

Nevezhető minden olyan kutya, mely rendelkezik a fajtára elfogadott munkavizsgával, kiváltotta az FCI munkavizsga bizonyítványát, és azt a nevezéshez csatolta.

CHAMPION osztály:

Nevezhető minden olyan kutya, amelyik a nevezési határidőig megszerezte a nemzeti vagy nemzetközi szépség championátust. Ebben az osztályban is kapnak leírást és minősítést a

kutyák. Több kitűnő minősítés esetében a bíró sorsolást végez I-IV. besorolással. A kitűnő I. minősítésű kutya megkaphatja a „Champion osztály CAC” címet, amelyhez egy nemzeti színű szalag és egy kártya jár, a kitűnő II. kutya megkapja a Res. CAC címet.

VETERÁN osztály: 8 éves kortól

Nevezhető minden olyan kutya, amelyik betöltötte 8. életévét, tekintet nélkül eddigi minősítéseire és címeire. Ebben az osztályban is kapnak leírást a kutyák. Több kitűnő minősítés esetében a bíró sorsolást végez I-IV. besorolással. A kitűnő I. minősítésű kutya megkaphatja a VETERÁN CAC címet, amelyhez egy nemzeti színű szalag és egy kártya jár. A kitűnő II. minősítésű kutya megkaphatja Res. CAC címet, kártyával.

Az itt megszerzett minősítéssel elérhető a VETERÁN CHAMPION cím.

Egyéb feltételek:

- minden kutya csak egy osztályba nevezhető
- kor szerinti nevezésnél minden esetben a bírálathoz az irányadó

2. A kiállításon elérhető minősítések és címek

2.1. Az egyes osztályokban elérhető minősítések:

- kitűnő
- nagyon jó
- jó
- megfelelő
- nem megfelelő

2.2. A jelen szabályzatban az egyes kiállítási osztályoknál leírt győztes címek kiadása nem kötelező.

3. Egyéb kiadható címek a drótszőrű magyar vizsla fajtában (csak az adott FCI cím kiadására egyébként alkalmas, nem az Egyesület által rendezett rendezvényen, kiállításon, a 5-6. pontok szerinti címeket a Klub is kiadhatja):

1. CACIB

- CACIB: nemzeti színű zsinór arannyal és kártya, amely igazolja, hogy a kutya az adott kiállításon elnyerte a CACIB várományt. A kártyán fel kell tüntetni „az FCI visszaigazolásának fenntartásával”.

- CACIB váromány csak olyan kiállításokon adható ki, amelyeken az FCI ezt külön engedélyezte.

- CACIB cím kizárólag csak akkor viselhető, ha azt az FCI hivatalosan visszaigazolta.

- A CACIB várományt a nyílt, növendék és champoin osztály kitűnő I. győztes (CAC) címet kapott kutyái közül a legjobb kaphatja.

- A CACIB váromány kiadása nemenként történik.

Abban az esetben, ha az adott kutyaajtát több bíró bírálja az adott kutyaállításon, akkor minden esetben meg kell jelölni annak a bírónak a személyét, aki a CACIB várományt kiadja. A kijelölt bíró jogosult a CACIB javaslat kiadására és egyedül határoz, anélkül, hogy ebben a kérdésben valakivel is tanácskozná.

- A CACIB váromány visszaigazolásainak feltételeit az FCI előírásai tartalmazzák, ezek meglétét a bíró nem vizsgálhatja a kiállításon.

2. Reserve CACIB: nemzeti színű zsinór ezüsttel és kártya

A bíró a CACIB váromány kiadását követően a bírói körben lévő kutyaállításhoz behívja a CACIB várományt elnyert kutya osztályában kitűnő II. minősítést kapott kutyaállítást és ebből a konkurenciából választja ki a Reserve CACIB kutyaállítást. Ez a cím akkor adható ki, ha a bíró meggyőződése, hogy a Res. CACIB címet kapott kutya állítást a CACIB címet, ha a CACIB címet kutya nem lenne jelen.

3. Hungária fajtagyőztes (HFGY): arany zsinór és kártya

A bébi és kölyök osztály kivételével valamennyi osztály-győztes kutya konkurál nemre való tekintet nélkül.

Ahhoz, hogy a fajtagyőztes cím kiadható legyen, a bírónak tekintettel kell lennie arra, hogy a kutya minősítései ennek a címnek megfeleljenek és a fajtagyőztes kutya méltó reprezentánsa legyen fajtájának.

4. Hungária Derby győztes (HDGY) piros-fehér zsinór

A MEOE Szövetség évente egy alkalommal Derby kutyaállítást rendez.

A HDGY címért konkurálhat fajtánként és nemenként minden előző évben született kutya, amelyik ezen a Derby kiállításon, a bírálati napján a 9 hónapos kort betöltötte és kitűnő minősítést kapott.

5. Fiatal klubgyőztes

Minden évben egy alkalommal az adott fajta részére az Egyesület által megrendezett klubkiállításon adható ki nemenként a fiatal osztályban kitűnő I., HPJ címet kapott kutya részére. A bírálati lapra a „Fiatal Klubgyőztes” cím mellé az évszámot is minden esetben fel kell tüntetni.

6. Klubgyőztes

Minden évben egy alkalommal az adott fajta részére az Egyesület által megrendezett klubkiállításon adható ki, nemenként a növendék, nyílt és a champoin osztályban kitűnő I. győztes címet kapott kutyaállítást követően, a bíró által legjobbnak tartott kutya részére.

7. Tenyésztési nagydíj, tenyésztési díj

Tenyésztési nagydíj I-II-III. fokozatát kizárólag nemzetközi CACIB kutyakiállításon lehet kiadni. A tenyészcsoportban a rangsort a tenyésztő által felvezetett egyedek homogenitása szabja meg.

Nevezési feltétel, hogy a tenyészcsoportban az egy tenyészetből származó legalább két különböző apától, vagy két különböző anyától származó legalább három azonos fajtájú kutyával lehet indulni. A nevezésnek további feltétel, hogy a felvezetett kutyák az adott kiállításon legalább két kitűnő és egy nagyon jó minősítést kapjanak.

A nevezés további feltétele a külön nevezési díj befizetése. Nem CACIB kiállításokon, ugyanezen feltételekkel lehet ezt a versenyt megrendezni, az elnyerhető címek: tenyésztési díj I-II-II. fokozat. Kétnapos kiállításon mindkét napon megrendezhető ez a verseny.

8. Fajtacsoport győztes

Az FCI mindenkori előírásainak figyelembe vételével a fajtacsoport beosztásnak megfelelően a fajtagyőztes kutyák vehetnek részt ebben a konkurenciában.

A vezetőbíró feladata felkérni a fajtacsoportot bíráló bírót, akinek a kiválasztáskor figyelembe kell venni az FCI bírói szabályzatában foglaltakat.

A fajtacsoportot bíráló általában az első és második helyezett kutyát választja ki, akik a fajtacsoportgyőztes (BOG), illetve a reserve fajtacsoportgyőztes (res. BOG) címet kapják. Fenti címeket a kiállításon a bírálati lapra rá kell vezetni.

9. A kiállítás legszebb kutyája – BEST IN SHOW

A vezetőbíró által előre felkért bíró választja ki a megjelent fajtacsoportgyőztes kutyák közül az első helyezett a kiállítás legszebb kutyája címet kapja (BIS), míg a második a reserve győztes (Res. BIS) címet kapja. Mindkét eredményt az adott kiállításon rá kell vezetni a bírálati lapra.

10. Egyéb versenyek

10.1. A rendező a kiállításokon egyéb versenyeket is rendezhet: pl.: fiatal felvezetők versenye, kutyapárok versenye. Ezen versenyekre minden esetben a fajtacsoportgyőztesek kiválasztása előtt kerül sor. Ezeknek a szabályait a rendező elnöksége külön megállapíthatja.

A CACIB kiállítások kivételével egyéb egyéni díjfelajánlásokra is sor kerülhet. Ezeket azonban a kiállítás reggelén, a rendező szervezet elnöke be kell jelentse a vezetőbíróknak.

11. Speciális kiállítások tervezete:

Champion Show speciális szabályai:

A Szövetség évente egy alkalommal champion kiállítást rendez, amelyre nevezni az alábbi címek birtokában lehet:

- bármely ország Junior Championja
- valamely ország Nemzeti Championja

- vagy nemzetközi szépség champion.

Ezen a rendezvényen a kutyák bírálatot nem kapnak, rangsorolás nem történik, a kiállítás kizárólag bemutató jellegű, melyen a tenyésztők kennelünk reprezentánsait bemutathatják a szakma és a közönség számára.

4. Kiállításon kívül nyerhető címek (csak az adott FCI cím kiadására egyébként alkalmas, az Egyesület által rendezett rendezvényen, kiállításon ezek nem adhatóak ki):

4. 1. Hungária junior champion (HJCH): oklevél és kupa

Teljesítésének feltétel 9-18 hónapos kor között 3, Magyarországon a Szövetség által rendezett kiállításon kapott HPJ vagy Fialat Klubgyőztes cím, amelyek közül egyet legalább nemzetközi vagy klubkiállításon kell elérni, két különböző bírótól. A Hungária junior Champion cím nem jogosít a champion osztályba történő nevezéshez, a Champion kiállításon azonban ennek a címnek birtokában már lehet nevezni a kutyát.

4. 2. Hungária Champion (HCH): oklevél és serleg

Magyarországon a Szövetség által rendezett kiállításon a nyílt osztályban elért négy CAC cím, amelyek közül kettőt nemzetközi CACIB vagy klubkiállításon kell megszerezni, három különböző bírótól. Az első és az utolsó CAC között egy évnek el kell telnie.

4. 3. Hungarian grand Champion (HGCH): oklevél és serleg

A Hungária Champion cím birtokában Magyarországon a Szövetség által rendezett kiállításon a Champion osztályban elért három győztes cím és ezen kívül szintén a Champion osztályban a győztes cím elérése után egy fajtagyőztes cím is.

4. 4. Nemzetközi szépség championátus CH. Int. De Beauty: oklevél

Négy CACIB (FCI-től már visszaigazolt) cím, legalább három különböző országból ért el a kutya. Az első és az utolsó CACIB között egy évnek el kell telnie és három különböző bírótól kell megszerezni.

A 8. pontban leírt címek kiadása nem a kiállításon történik, ezt a kutya tulajdonosának a megfelelő igazolások (vizsgálati lapok és CACIB visszaigazolás) bemutatásával kell kérelmeznie a MEOE Szövetség Központi irodájában.

5. Óvási bizottság

- A bírói döntés ellen óvásnak helye nincs. Ez pontosan azt jelenti, hogy a kapott minősítés, vagy a kiadott címek, illetve az esetlegesen ki nem adott győztes címek miatt óvásnak helye nincs.

- Óvni kizárólag alaki hibák miatt lehetséges (pl. rossz osztályba sorolás), a bírálatot követő két órán belül, óvási díj befizetése mellett, írásbeli kérelemmel, amelyet az óvási bizottsághoz kell benyújtani.

- Az óvási bizottság az óvás benyújtását követő egy órán belül dönt. Ha helyt ad az óvásnak, akkor a befizetett összeget vissza kell fizetni. Ha az óvás sikertelen volt, az óvási díj a rendező szervezetnél marad.

- Az óvási bizottság döntése ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

- Az óvási bizottság három tagból áll, tagjait a kiállítás katalógusában meg kell nevezni.

6. Az FCI címet adó rendezvények szabályaira az FCI vagy annak jogán a kiállítást rendező szervezet szabályait is be kell tartani.

8. sz. Melléklet

Bírók és vizsgák, teljesítményvizsgálatot végzők

1. Értelmezés

Bírói testület alatt a küllem- vagy teljesítménybírók csoportját értjük. Vezetőjük a bírói testület elnöke, aki koordinálja a bírók tevékenységét.

Az Egyesületnek lehetősége van saját bírói képzésre, együttműködve a kijelölt kinológiai szövetség bírói testületével.

2. Egyesületi bírói képesítés feltételei

Középiskolai végzettség

Életkor: betöltött 25 év

Minimum 1 idegen nyelv ismerete (angol, német, francia, spanyol)

Legalább 3 éves egyesületi tagság

10 éves tenyésztői vagy igazolt kiállítói múlt

Egyesület által szervezett tanfolyam sikeres elvégzése

Kinológiai szövetség által szervezett tanfolyam és vizsga letétele

3. Bírói testület elnökének feladatai (amennyiben a bírói testület megalakult és megválasztotta vezetőjét)

Az Egyesület rendezvényeire bírók biztosítása

Bíróképzés Egyesületre háruló feladatainak megszervezése

Bírók minősítése

Külföldi bírókkal kapcsolattartás

Bírók munkájának ellenőrzése

Kinológiai Szövetség bírói testületeivel történő kapcsolattartás

4. Bírók minősítése

Nemzeti bíró: CAC cím kiadására jogosult

Nemzetközi bíró: CACIB cím kiadására jogosult

A bírók jogait és kötelességeit az Egyesület által elfogadott bírókra vonatkozó FCI szabályzat tartalmazza.

5. FCI bírói szabályzata

Az FCI nemzetközi kiállítási bírói kategóriáinak definíciója

Az FCI kiállítási bírója lehet: aki legalább 25 éves életkort elérte

A., fajtabíró

B., Csoportbíró

a. A fajtabíró olyan bíró, aki saját nemzeti szervezetétől engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több fajtát bíráljon

b. a csoportbíró olyan bíró, aki nemzeti szervezetétől engedélyt kapott arra, hogy az FCI – nomenklatúrában meghatározott csoportok közül egy vagy több csoportot bíráljon.

c. az all-round bíró olyan bíró, aki nemzeti szervezetétől engedélyt kapott arra, hogy valamennyi, az FCI által elismert csoportot bírálja. Az all-round bíró jogosult arra, hogy az FCI kiállításain valamennyi, az FCI által elismert fajta kutyáit CACIB-ra javasolja.

Specifikus rendelkezések azon bírók számára, akiket lakóhelyük szerinti ország hivatalosan elismer

1. Miután egy bíró illetékes nemzeti szervezetétől engedélyt kapott és FCI bíróként elismerték, először saját országán belül, a kiállításokon, legalább 2 éven keresztül, legalább 5 alkalommal kell bírálnia azokat a fajtákat, amelyekre engedélyt kapott, mielőtt még felhatalmazná arra, hogy a lakóhelye szerinti országokon kívül rendezett FCI kiállításokon bírálatokat vállaljon. Egy bíró neve csak akkor kerülhet a nemzetközi FCI bírók hivatalos listájára, ha ezeket a feltételeket teljesítette, azzal a felhatalmazással, hogy külföldön CACIB-ot adjon ki.

2. Azoknak a bíróknak, akik nemzeti szervezetüktől bírói engedélyt kaptak, de öt éve vagy még hosszabb ideje nem bíráltak, egy kérelmet kell benyújtaniuk nemzeti szervezetüknek, hogy új gyakorlati vizsgát tegyenek le. A nemzeti szervezetnek, mielőtt ismét kiadná a bírói engedélyt, meg kell győződnie arról, hogy ez a személy alkalmas-e a fajta vagy fajták bírálására, melyekre egykor engedélyt kapott.

A nemzetközi FCI bíró jogai és kötelességei

Kötelességek

A bíróknak mindig követniük kell az általuk bírált fajták FCI fajtastandardjainak előírásait. A bíróknak tevékenységük gyakorlása közben mindig lelkiismeretesnek és figyelmesnek kell lenniük. Tiszteletben kell tartaniuk az etika és a többi bíróval szembeni illendőség szokásos alapelveit.

Meghívások fogadása

A., Egy nemzetközi FCI bíró csak az FCI kiállításain, vagy az FCI tagországai, illetve szerződéses partnerei által szervezett kiállításokon tevékenykedhet. Nincs joga ahhoz, hogy

olyan kiállításokon bíráljon, amelyeket olyan országok vagy szervezetek rendeznek, amelyek nem tagjai, vagy nem szerződéses partnerei az FCI-nek.

B., Ha egy bíró meghívást kap egy országán kívüli bírálatra, meg kell bizonyosodnia arról, hogy a kiállítás szervezése az FCI joggyakorlatának hatáskörébe tartozik.

C., Ha a kiállítást egy klub szervezi, a bírónak meg kell bizonyosodnia arról, hogy ezt a klubot hivatalosan elismeri az FCI azon tagországának vagy szerződéses partnerének nemzeti szervezete, amelyben a kiállítás ténylegesen megrendezésre kerül.

D., Egy bírónak folyékony kell beszélnie az FCI négy nyelve közül legalább az egyiket (angol, francia, német vagy spanyol). Ha a bíró ezeket a feltételeket nem tudja teljesíteni, köteles tolmácsról gondoskodni.

A meghívások törlése

A., A bírónak mindig teljesítenie kell a már elvállalt bírálati kötelességeit, hacsak nyomós okok nem akadályozzák.

B., Ha a bíró egészségi okokból vagy más fontos okból az előre vállalt kötelezettségét nem tudja teljesíteni, a kiállítás szervezőjét telefonon, fax, telex, e-mail vagy távirat útján haladéktalanul értesíteni kell. A törlést írásban meg kell erősíteni.

C., A bírónak pontosan ott kell lennie a programban megjelölt időpontban, a kiállítást csak a rábízott feladatok teljes mértékű teljesítése után hagyhatja el.

Viselkedés

Egy nemzetközi FCI bíró viselkedésének, függetlenül attól, hogy tevékenységét gyakorolja-e, vagy magánéletben, kifogástalannak és makulátlannak kell lennie. Ezért:

- egy bíró egy másik bíró tevékenységét nem kritizálhatja igazságtalanul a nyilvánosság előtt.
- A bírói tevékenység befejezése előtt tilos számára a katalógusba való betekintés
- Nem bírálhat olyan kutyát, amelynek a kiállítás napját megelőző hat hónapban tulajdonosa, társtulajdonosa, kiképzője, vezetője, tartója vagy ápolója, eladója, vagy privát közvetítője volt.
- Egy bíró a kiállítás előtt nem lakhat olyan kiállítónál vagy annak költségére, akinek a kutyáit bírálnia kell.
- A ringben korrekt módon kell viselkednie és minden kutyát becsmérés nélkül kell bírálnia. Egyszerűen és az általa végzendő feladathoz illően kell öltözködni és mindig korrektnek, és udvariasnak kell lennie.
- A kiállítási ringben a bíráló közben mellőznie kell a dohányzást.

Egy bíró semmi esetre sem ajánlkozhat bírálatra szóló meghívások érdekében.

Jogok

A, A bírónak előre tájékozódnia kell azokról a fajtákról, amelyek bírálatára kijelölték. A rendező feladata, hogy ezeket az információkat a bírónak előre írásban megküldje.

B, A bíró a kiállítások rendezőivel privát megállapodásokat köthet, amelyek a rendezők fentebb felsorolt kötelességeitől eltérők lehetnek. Ha azonban nem kötöttek ilyen privát megállapodásokat, elvárható, hogy a fentebb felsorolt kötelezettségeket betartsák. A bírók igényeit, akiknek a saját országukon kívüli nemzetközi kiállításokra kell utazniuk, a következőképpen szabályozzuk:

- A kiállítás szervezőinek saját költségekre gondoskodniuk kell a bírókról, attól a perctől kezdve, hogy megérkezett az országba, ahol bírálni fog, elutazásának pillanatáig.
- A bírónak minden esetben első osztályú szállást és ellátást kell juttatni, az útiköltség szabályozásaira külön rendelkezése van az FCI-nek.
- A bíró felmerülő összes normális útiköltségét megérkezéskor azonnal meg kell téríteni, illetve egy korábbi megállapodással összhangban előre ki kell egyenlíteni.
- A kiállítás szervezőinek legalább egy ringségedet kell rendelkezésére bocsátaniuk, aki a ringben a bíró mellett áll. Ennek a segédnek meg kell értetnie magát a bíróval, egy bíró által megkövetelt nyelven.

Ajánlatos, hogy a pénzügyi megállapodásokat előre, mégpedig egy írásos szerződés, vagy a bíró és a kiállítás szervezői között megkötött megállapodás formájában rögzítsék, amelyet mindkét félnek tiszteletben kell tartania.

A bírókat terhelő költségekre vonatkozó megállapodások azon nemzeti szervezetek mindenkor rögzített elszámolási módozataitól függenek, ahol a kiállítás megrendezésre kerül.

Eljárás

A nemzetközi kiállításokon a kutyák értékelésénél az FCI minden országában mindig azonos kritériumok szerint kell eljárni.

Ennél fogva:

- Ha a bíró abban a helyzetben van, hogy óránként kb. 20 kutyát tud bírálni, naponta legfeljebb 80 kutyáig, akkor a nemzeti szervezet részéről minden kutyáról külön leíró bírálatot kell adni. A bírónak naponta maximum 150 kutyát kell elbírálnia, amennyiben nem kérnek ilyen leírást. Amennyiben 80 kutyát jelölnek ki jelentési kötelezettséggel, vagy 150-et jelentési kötelezettség nélkül, a bírót megfelelően tájékoztatni kell, és beegyezését kell kérni: kész-e arra, hogy annyi kutyát bíráljon.
- A küllembírónak minden kutya bírálatát, akár álló helyzetben, akár mozgásban, mindig azonos rendszer szerint kell elvégeznie. Mozgásban különösen a korrekt futásra a fajtára jellemző, megfelelő mozgásra kell ügyelnie.

- A bíráltnál minden bírónak lehet saját rendszertana, amely egy másik bíró rutinjától eltérő lehet. A kivitelezés is változhat, a bíráló fajtára, a nevezések számára, az időjárásra és más feltételekre való tekintettel.
- A bírónak ringjükben mindig ellenőrzést kell tartaniuk. Elvárható tőlük az FCI Kiállítási Szabályzat tökéletes ismerete.
- A lehető legjobban tájékozottnak kell lenniük a kizáró hibákkal, illetve a fajtastandardban mutatkozó hiányosságokkal kapcsolatban. A hozzárendelésnél azon ország alkalmazandó eljárásait kell követni, ahol a kiállítás megrendezésre kerül és ezzel kapcsolatban meg kell kérdezni a rendezőket vagy a kiállítás vezetőit.
- A bíró a főnök a ringben, amelyet vezet és minden csak az ő beleegyezésével történhet.
- A bírónak a kiállítókkal szemben udvariasnak és előzékenynek kell lenniük és mindenkire egyforma figyelmet kell fordítaniuk.
- Ha egy bíró egy osztály felvezetett kutyáinak végleges helyezéseire vonatkozó döntését meghozta, ezt világosan és érthetően közölnie kell a kiállítókkal.
- A bírónak szigorúan tartaniuk kell magukat az időelőírásokhoz, melyeket előre juttattak számukra a bírálataikhoz. A kiállítókkal és a segédekkel folytatott megbeszéléseket a minimumra kell korlátozni.
- A bírónak mindig biztosítani kell, hogy minden osztály mindegyik kutyája egyénileg és azonos módon mozoghasson. Ha a ring túl kicsi, a nagy osztályokat fel kell osztani oly módon, hogy a mozgáshoz több hely álljon rendelkezésre.
- A későn jövők számára és a kutyavezetők cseréjéhez a bírónak mindig megfelelő engedélyt kell adnia, miközben be kell tartani azon ország rendelkezéseit, ahol a kiállítás megrendezésre kerül.
- A kistermetű kutyák álló helyzetben való bírálatát alapvetően egy asztalon kell elvégezni, ezt a rendezőknek kell rendelkezésre bocsátaniuk.
- A bírónak a kutya formai értékére és a helyezésére vonatkozó döntése végleges és megtámadhatatlan.- Ezért, miután egy osztályt bíráltak, a kutyának a bíró által a kiállítókkal világosan közölt értékelést már nem lehet megváltoztatni és a helyezését sem.

9. sz. Melléklet**BELEEGYZŐ NYILATKOZAT**

**drótszőrű magyar vizsla DNS mintavételbe, DNS bankban való tárolásba és
genetikai vizsgálatba**

Alulírott ,..... beleegyezem, hogy a tulajdonomba lévő
.....nevű,..... chipszámú
drótszőrű magyar vizsla biológiai mintájából DNS izolálható, tárolható, a későbbiekben a
DNS mintából genetikai vizsgálat végezhető.

A DNS minta és az adatok a Magyarországi Drótszőrű Magyar vizsla Tenyésztők Egyesülete megbízásából létrehozott DNS bankban, a HgK, illetve adatbázisban tárolhatók a megfelelő biztonsági és adatvédelmi rendelkezések mellett.

Tájékoztattak arról, hogy a beleegyző nyilatkozatomat bármikor visszavonhatom a tulajdonomban lévő vizsla DNS mintáját írásbeli kérésemre az MDMTE által jóváhagyva megsemmisítik.

Tudomásul veszem, hogy személyemet illető információk bizalmasan kezelendők. Személyes adataimat a HgK nem bocsáthatja más rendelkezésére addig, amíg arról külön írásban nem nyilatkozom.

Kelt:

.....

Tulajdonos neve

Tulajdonos aláírása

.....

MDMTE képviselő neve

MDMTE képviselő aláírása

10.sz. Melléklet**MAGYAR KUTYAFAJTÁK GÉNMEGŐRZŐ PROGRAM****DNS MINTAVÉTELI LAP****kutya fajtája: DVI****Minta típusa..... Mintavevő személy.....****Helyszín és
időpont:.....****Sorsz. Kutya törzskönyvi neve chip azonosító száma egyesületi minta azonosító**

Haszonállat-génmegőrzési Központ (HgK) 2100. Gödöllő, Isaszegi út. 200.**Átvevő aláírása**

11. sz. Melléklet

FEDEZTETÉSI IGAZOLÁS MATING CERTIFICATE

KAN KUTYA ADATAI / MALE DOG

Neve: _____
Name: _____

Fajtája: _____ szőrzet, méret: _____
Breed: _____ hair, size: _____

Törzskönyvi száma: _____ **Születési ideje:** _____
Studbook number: _____ Date of birth (y,m,d): _____

Tulajdonos(ok) neve: _____
Owner's name: _____

Címe: _____
Address: _____

SZUKA KUTYA ADATAI / FEMALE DOG

Neve: _____
Name: _____

Fajtája: _____ szőrzet, méret: _____
Breed: _____ hair, size: _____

Törzskönyvi száma: _____ **Születési ideje:** _____
Studbook number: _____ Date of birth (y,m,d): _____

Tulajdonos(ok) neve: _____
Owner's name: _____

Címe: _____
Address: _____

FEDEZTETÉS IDŐPONTJA / DATE of MATING:

20 ____ év/year ____ hó/month ____ nap/day.

Alulírott tulajdonosok büntetőjogi felelősségünk tudatában kijelentjük, hogy a fenti adatok a valóságnak megfelelnek. / Under penalty of perjury we, the beneficial owners of MALE and FEMALE dog certify that the information above is true and correct.

Kelt / Place
and date (y,m,d): _____ (város), 20 ____ év ____ hó ____ nap

KANtulajdonos(ok) aláírása
Signature of MALE dog Owner(s)

SZUKAtulajdonos(ok) aláírása
Signature of FEMALE dog Owner(s)

12. sz. Melléklet

ALOMBEJELENTŐ

Kérünk minden mezőt pontosan kitölteni!

 STANDARD
 PRÉMIUM
 REGLAP

FAJTAGONDOZÓ Klub: _____

FAJTA: _____ szőrzet, méret: _____ Szöv.kártya: _____

Kennelnév: _____ Tenyésztő: _____

Lakcím: _____ Telefon: _____

Levélcím: _____ E-mail: _____

Az alom születésének ideje: _____ év _____ hó _____ nap Élő kölykök száma: _____ kan, _____ szuka

	APA	ANYA
Neve:		
Törzskönyvi jele és száma:		
Színe, mérete:		
Tenyészszemle helye, dátuma:		
Egészségi szűrések eredményei*:		
Champion címek, kiállítás/munka eredmények*:		

* Azokat az eredményeket is kérjük beírni, amelyek már szerepelnek az adatbázisban (ha itt nem fér el, akkor külön lapon összesítve).

Kennelnév: a kölyök neve előtt ☐ mögött ☐ ALOM					
KAN kölykök			SZUKA kölykök		
Kölyök neve a kennelnev nélkül	SZÍN, szőrzet	Telj. füz.*	Kölyök neve a kennelnev nélkül	SZÍN, szőrzet	Telj. füz.*
1.		☐	1.		☐
2.		☐	2.		☐
3.		☐	3.		☐
4.		☐	4.		☐
5.		☐	5.		☐
6.		☐	6.		☐
7.		☐	7.		☐
8.		☐	8.		☐

* Kérjük, jelölje X-szel, ha kér teljesítményfüzetet.

Megjegyzés:

Alombejelentő/tenyésztési jelentés kitöltésénél kérem a törzskönyvi eljárást és számadatok igazolását követően, az az adat rögzítését. Jelen okirat aláírásával kijelentem, hogy tudomásom van az igazolások, hogy a 1116 Budapest, Tűzoltó u. 129/b-130. szám alatti székhelyű Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületének Szövetsége és a meghívásból eljáró fajtagondozó szervezet a törzskönyvi szolgáltatások teljesítésében, valamint a megjelölt adatok FCI előírásaihoz szükséges és szükséges csatolásban az egyéb adatokat gyűjtés, felhasznolása, továbbá az adatok, azt abból eredő következtetések teljesítésében szükséges adatokhoz, vagy szerződésben kapcsolódóan álló szervezetek átadja. Az adatkezelés, használatok felé az adatkezelőnek adatok szolgáltatásának egyáltalán az adatok jogszabályok vonatkozású. Hivatás és polgári jogi felelősségem mellett kijelentem, hogy a fent kitöltött adatok, csatolt iratok a valóságnak megfelelőek. Jelen nyilatkozat aláírásával kijelentem, hogy a MEOESZ és az általa a fenti fajta megnevezés, általa választott fajtagondozó szervezet vonatkozású szabályozás és egyéb belső szabályzatok rendelkezéseit megismerem és betartom, vállalom, ha azokat betartani elmulasztom vagy valójában nem tartom be, az a szolgáltatás megtagadásával, a kitöltött adatok, okiratok érvénytelenítésével jár a szolgáltatás teljesítésétől. Kijelentem, hogy az előírtakban csatolt okiratok eredetivel rendelkezem, az a csatolatlan egyetértéssel, és az eredeti irat megőrzésével, a MEOESZ felhívására esetlegesen vált felhasználni vagy csatolni a jelen irat aláírásánál csatolt 10 érvényes iratot.

Kelt: _____, 20 _____ év _____ hó _____ nap

 ÉRTE JÖVÖK. POSTÁN KÉREM a fenti levélcímemre.

Tenyésztő aláírása

Átvéve: _____ dátum _____ aláírás

KÖTELEZŐEN CSATOLANDÓ: fedezetési igazolás, chip igazolás, szilék tkv másolata (mindkét oldal!), tenyészszemle igazolás, befiz. bizonylat.
 Nem kötelező csatolni, ha már szerepel az adatbázisban, de az Alombejelentőre rá kell írni: szűrések, kiállítás/munka eredmények másolata.

Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületeinek Szövetsége / MEOESZ Hungarian Kennel Club

Iroda címe, levélcím / Office location, mailing address: 1194 Budapest, Hoffherr Albert u. 42. • Honlap/Website: www.kennelclub.hu

MBH Bank HUF: 10102086-09723300-01000009, EUR: IBAN HU79 1010 2086 0972 3300 0100 3301 Swift: MKKBHUHB

13.sz. Melléklet

IGAZOLÁS TRANZPONDER (MICROCHIP) BEHELYEZÉSÉRŐL CERTIFICATE OF MICROCHIP IMPLANTING

Kérjük, előre töltsse ki két példányban és az egyiket hagyja az állatorvosnál!
Please bring two pre-filled copies of this form to your Vet and leave one there.

Kutyafajta (szőrzet, méret): _____ **Születési idő:** _____
Breed (hair, size): _____ *Date of birth (y,m,d):* _____

Tenyésztő neve, címe: _____
Breeder's name, address: _____

Kennelnév: _____
Kennel name: _____

Transzponder beültetés dátuma: _____
Date of implanting the microchips: _____

Beültető állatorvos aláírása és pecsétje
Veterinarian's signature and stamp

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
KANOK / MALES keresztneve* / name*	Transzponder száma / Microchip no. Kérjük a vonalkódot beragasztani!	SZUKÁK / FEMALES keresztneve* / name*	Transzponder száma / Microchip no. Kérjük a vonalkódot beragasztani!			

* A könnyebb azonosíthatóság érdekében a név után zárójelben a kölyök szőre is beírható. / In order to easier identification hair colour can be noted in brackets.

Csonka farokkal születtek a következő sorszámú kölykök: **KANOK** _____ **SZUKÁK** _____
The following puppies were born without tail: **MALES nr.** _____ **FEMALES nr.** _____

Aláírom tenyésztő/mutatóként jelen okirat aláírásával kérem a törzskönyvi rögzítést és a származási igazolást az adat rögzítésért. Jelen okirat aláírásával kijelentem, hogy tudomásom szerint és hozzájárulok, hogy a 1136 Budapest, Tiszaévi út 128/b-130. sz. alatti székhelyű Magyar Ebrnyésztők Országos Egyesületének Szőrzetsége és a megbízásából eljáró fajagondosok szervezet a törzskönyvi szolgáltatások teljesítéséhez, valamint a tenyésztési adatok FCI elismertéigéhez szükséges és előírt adatokat gyűjtse, felhasználja, kezelje és tárolja, azt abból eredő közzétételi jogaitól tartózkodva, valamint a szükséges mértékben más, vele személtől függetlenül álló szervezetek átadja. Az adatkezelésre, használatra felül a nyilvántartott adatok szolgáltatására egyáltalán az irántadói jogszabályok vonatkoznak. Biztosítom és polgári jogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a fenti körített adatok, csatlakoztatott és valószínűleg megjelöltek. Jelen nyilatkozat aláírásával kijelentem, hogy a MEOESZ és az általa a fenti fajta megnevezés, általa választott fajagondosok szervezet vonatkozó alapszabályai és egyéb belső szabályzatai rendelkezéseit megismerem és betartani vállalom, ha ezeket betartani elmulasztom vagy valóban adatokat szolgáltatok, az a szolgáltatás megtagadásával, a létrejött adatok, okmányok érvénytelenítésével jár a szolgáltatást teljesítő részről. Kijelentem, hogy az előzetesen csatlakoztatott okmányok eredetijével rendelkezem, az a csatlakoztatott tartalom, és az eredeti írt megjelölést, a MEOESZ felhívására az érdeklődővel való felmutatást vagy csatlakoztatást a jelen írt aláírásommal személtől 10 évig bármikor vállalom.

Under penalty of perjury I certify that the information above is true and correct.

Kelt / Place _____ **and date (y,m,d):** _____ (város), 20 _____ év _____ hó _____ nap

A fenti regisztrációt megrendelem és az adatok kezeléséhez és nyilvántartásához hozzájárulok. / I request the registration and approve the data management.

Tenyésztő aláírása / Breeder's Signature

13.sz. Melléklet

TENYÉSZ ENGEDÉLY KÉRELEM

Kérem a tulajdonomban lévő drótszőrű magyar vizsla részére a tenyész engedély kiadását:

A kutya neve:.....

Törzskönyvi száma:

Születési ideje:

Neme:.....

Színe:.....

Apja neve:

Anyja neve:

Tenyésztő neve:.....

Tulajdonos neve:

címe:

Tenyészszemle ideje:.....

helye:

eredménye:

Tenyészvizsga ideje:.....

helye:

eredménye:

Tenyészvizsga ideje:.....

helye:

eredménye:

Csípőízületi dysplasia szűrés eredménye:

Dátum: _____ Alírás _____

A Tenyészengedély kérelmhez csatolni kell a kutya származási lapjának, tenyészszemle és tenyészvizsga bírálati lapjának és a csípőszűrés eredményének fénymásolatát.